

KRISLAI

Jie "Boikotuoja."
Dėlto Paskui Dejuoja.
Idomi Filma.
Dar Dėl Registracijos.
Jau Jie Patrijotai.
Apie Rumuniją.
Rašo R. Mizara

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Užsieniuse \$8.00
Brooklyne \$6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Ruoš kime vasari-
nes pramogas "Lais-
vėi" parent. Jos yra
didelė atrama šiam
lietuviškos liaudies
dienraščiui.

No. 212 LAISVĖS ANTRABAS: 427 LORIMER STREET Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Rugsėjo (Sept.) 9, 1940 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXX. Dienraščio XXII

Lietuviškoji Brooklyno spau-
da, — trockistų, fašistų ir ku-
nigų, — bandė "subokotuoti"
Lietuvių Darbininkų Susivieni-
jimo Seimą, įvykusį Brooklyne
prieš virš savaitę laiko. Tik
viena "Laisvė" plačiai apie
Penktąjį Seimą rašė.

Angliškoji spauda taipgi ra-
šė apie šį Seimą. Tilpo apie jį
žinių "Daily News", "Herald
Tribune", "Sun", "Brooklyn
Daily Eagle", "Greenpoint
Star", "New Yorko "Times" ir
kituose.

Vadinasi, stambioji angliš-
ka spauda matė reikalo pain-
formuoti savo skaitytojus apie
LDS Seimą, o lietuviškoji —
fašistų, kunigų ir trockistų, —
nematė reikalo to padaryti.

Pastaroji spauda mano, kad
šitaip darydama ji pakenkė
LDS. Ji, žinoma, tiklysta. Ji
pakenkė pati sau.

Ar stebėtina, todėl, kad ši-
taip vedami tieji lietuviški
laikraščiai vos kojas bevel-
ka?!

Kitaip yra su mūsų dienraš-
čiu: mes parašome apie viską,
kas tarp lietuvių atsitinka, ne-
paisant, ar mes su tuo sutin-
kame, ar nesutinkame. Todėl
mūsų dienraštį plačioji Broo-
klyno ir Amerikos lietuvių vi-
suomenė skaito, todėl juo do-
misi!

Aną dieną mačiau filmą,
kuri yra sudaryta iš Penktojo
LDS Seimo. Filmoje nuotraukų
atskiri Penktojo Seimo nuoty-
kiai, taipgi iš LDS Jaunimo
sportininkų rungtynių vaizdai.

Filma daro gražaus įspū-
džio. Kai ji bus pilnai užbaig-
ta, Amerikos lietuvių visuome-
nė galės ją matyti, nes filma
bus rodoma visoje eilėje Jung-
tinių Valstijų miestų.

Šiuos žodžius rašant, prieš
mane guli vieno skaitytojo
laiškelis, kuriame jo autorius
klausia: "Priklausau prie LDS
ir SLA. Kai eisiu registruotis
(laiško autorius yra nepilie-
tis), ar man reikės pasakyti,
kad abiem organizacijom pri-
klausu?"

Taip, reikės pasakyti. Mes
jau apie tai rašėme, pareikš-
dami, kad reikia pasakyti
kiekviena organizacija, kuriai
nepilietis priklauso. Ir nereik-
ia bijotis. Juk jūs priklausote
ne kokioms slaptoms organi-
zacijoms, bet pilnai legališ-
koms, pilnai viešai veikian-
čioms, patrijotiškoms, įregist-
ruotoms atskirose valstijose.
Tai ko bijotis?

Clevelando Karpis kviečia
taikon (Smetonai Lietuvon su-
grąžinti) visus patrijotiškai nu-
siteikusius lietuvius: fašistus,
klerikalus ir socialistus.

Kaip greit socialistai jam
patapo patrijotai. Ar senai čia
Karpis juos vadino niekais
ir tautos išmatomis!

Dabar bilė nenaudėlis fašis-
tams bus patrijotas, jei tik jis,
tas nenaudėlis, keiks tarybinę
Lietuvos vyriausybę ir dar-
buosis už Smetonos sugrąžini-
mą Lietuvon.

Bet argi iš tų pelų, ponas
Karpiau, kada nors sulauksite
grūdų?!

KONGRESMANAI NUTARĖ DRAFTUOT VYRUS NUO 21 IKI 44 METŲ

Washington. — Jungtinių
Valstijų kongreso atstovų
rūmas dauguma balsų nu-
tarė suregistruot karinei
tarnybai visus vyrus nuo 21
iki 44 metų amžiaus.

Pirmenis senato tarimas
reikalavo registruot versti-
nam kareiviavimui tik tai
jaunus vyrus nuo 21 iki 30
metų amžiaus.

Kongresmanai atmetė
įnešimą suregistruot kari-
nei tarnybai ir pačius kon-
gresmanus ir senatorius iki
65 metų amžiaus. Už įneši-
mą balsavo 119, o prieš jį
123 kongresmanai.

Dauguma balsų taipgi at-

Wall St. Bankininkai Sako: Draftas Tar- naus Diktatūrai

New York. — Didelė Wall
Stryto šerų ir bonų kompa-
nija Shields ką tik išleido
naują aplinkraštį, kuriame
kalba apie "reikalą" įvesti
verstiną emimą kariuome-
nėn Amerikoje. Aplinkraš-
tis skiriamas bankininkams
ir šerų vertėiviams. Jame
Shields kompanijos Tyrinė-
jimų Skyrius, be kitko, sa-
ko:

"Kas daugiausiai pasi-
darbavo parašyt Burkes-
Wadswortho bilių (dėlei
verstino kareiviavimo), tai
tie žmonės, kurie jaučia, jog
visuotina karinė tarnyba
suteiks šaliai reikalingą
drausmę, charakterį ir se-
nųjų idėjų palaikymą (kon-

KONGRESO POLICIJA MUŠĖ IR BLAŠ- KĖ KARO PRIEŠININKŲ MINIĄ

Washington. — Du tūk-
stančiai delegatų, atvykę iš
čikagaskio Taikos Mobiliza-
cijos suvažiavimo, "gaudo"
senatorius ir kongresmanus
ir stengiasi asmeniškai juos
pertikrint, kad balsuotų

Verstino Kareiviavimo Įstatymas Būsiąs Išleis- tas šią Savaitę

Washington. — Kongreso
atstovų rūmas šeštadienį
dauguma balsų priėmė Bur-
kes-Wadswortho sumanymą
įvesti verstina emimą į ka-
riuomenę, su tūlais pakeiti-
mais, šitokiame pavidale:

Išleidus verstino kareivi-
avimo įstatymą, prezidentas
galės bile kada įsakyti užsi-
registruot visiem vyram
tarp 21 ir 45 metų amžiaus,
bet jie dar per 60 dienų
Prezidentas per tas 60 die-
nų turės atsisaukt, kad jau-
ni vyrai savo noru stotų į
armiją; o jeigu tuo laiku
nejstos į armiją 400 tūk-
stančių liuosnorių, tai bus
verstina paimta į kariuome-
nę tiek vyrų, kiek trūks
iki to skaičiaus. Paskui, an-
tru atveju prezidentas turės
vėl šaukt 400,000 liuosnorių
ir vėl papildyt jų trūkumą
draftuojamais naujokais, ir
taip toliau, kol bus sudaryta
iki milijono vyrų armija per
metus.

Senatas jau savaitę pir-
miau nutarė įvesti verstina
karinę tarnybą ir tuojau
draftuot į kariuomenę vy-
rus nuo 21 iki 31 metų am-
žiaus, viso iki 900,000 vyrų
per metus.

Pranešama, kad šią savi-
tę kongresmanai ir senato-
riai išlygins savo tarimų
skirtumas, ir taip bus galu-
tinai išleistas verstino ka-
reiviavimo įstatymas Ame-
rikoje.

Tūkstančiai Nazių Or- laivių Naikino Londoną

ANGLAI PRANEŠA:
London, rugs. 8. — Vokie-
čių orlaiviai būriais po tris
šimtus ir keturis kartotinau
bombardavo Londoną dieną
ir naktį; padegė bei suardė
didelį skaičių namų mieste
ir pleškino prielaukas, san-
dėlius, fabrikus, lėktuvų
stovyklas ir geležinkelius.
Anglai nukirto žemyn 65
vokiečių orlaivius, o savo
prarado 18.

Vokiečiai šiuo žygiu pa-
darė didžiulį nuostolių Ang-
lijai.

Neoficialiai pranešama,
kad 4 tūkstančiai vokiečių
orlaivių per dieną bombar-
davo Londoną ir kitas vie-
tas Anglijoje.

rikos. Tie priešingumai da-
bar tik atidedami antron
vjeton."

'Raudonoji Žvaigždė' Atranda, kad Vo- kiečiai Ima Viršų Ore

Maskva. — Sovietų armi-
jos laikraštis "Raudonoji
Žvaigždė" rašo, kad anglai
priešorlaivinėmis kanuolė-
mis ir greitaisiais lėktu-
vais smarkiai ginasi ir su-
daro rimtą kliūtį Vokietijos
orlaiviams.

Prezidentas sakė, kad
valstybės ministerija turi
taisyklę, pagal kurią galima
per 10 metų laikyt slapy-
bėje smulkenis derybų su
kitomis šalimis panašiuose
atsitikimuose.

ŠAUDE Į BUVUSIO RU- MUNIJOS KARALIAUS TRAUKINI

Bucharest, Rumunija. —
Jugoslavijos pasienyje pen-
ki desėtkai rumunų "gele-
žingvardiečių" fašistų re-
volveriais šaudė ir dinamitu
ir akmenimis bombardavo
traukinį, kuriuom važiavo
buvęs Rumunijos karalius
Karolis su savo merga Ma-
gda Lupescu, bėgdamas iš
savo šalies per Jugoslaviją
į Šveicariją. Sakoma, Karo-
lis sveikas išlikęs.

Milijonai Svarų Bombų Numesta į Londoną VOKIEČIAI PRANEŠA:

Berlin, rugs. 8. — Vokie-
čių orlaiviai per dieną nu-
metė milijonus svarų bombų
į Londoną. Tuom keršijo
Anglijai, kad jos lakūnai
bombarduoja nekarinius
punktus Vokietijos miestuose.
Vokiečių bombininkai,
be kitko, padegė dvi Tha-
mes upės prielaukas ir ži-
binamojo geso fabriką Lon-
dono priemiestyje.

Vokiečiai nušovė žemyn
87 anglų lėktuvus, o iš savo
pusės prarado 26 orlaivius.

Bucharest, Rumunija. —
Rumunų premjero Antones-
cu valdžia areštavo desėt-
kus buvusių ministrų ir
šimtus kitų buvusių valdi-
ninkų, kurie andai kalino ir
mirčia baudė geležingvar-
diečius fašistus.

Browderio Kalba Bus Girdima iš Fonogra- fo Rekordų Mitinguose Vakarinėse Valst.

New York. — Kad čionai-
tinis federalis teismas už-
draudė E. Browderiui, kom-
unistų kandidatui į presi-
dentus, išvaiztuot iš šio ap-
skrėčio ir kalbėt Californijoje
ar kitur, tai Browderis ikal-
bėjo savo prakalbą į fono-
grafo rekordus, ir šie rekor-
dai tapo pasijusti į Los An-
geles ir San Francisco, Cal-
if., ir Seattle, Washington,
ir i Butte, Montana, kur
Browderis buvo pakviestas
sakyti kalbas masiniuose
susirinkimuose. Visuose
tuose mitinguose jo kalba
bus girdima iš fonografo.
Taip praneša komunistų
rinkimų vajuos vyriausias

komitetas.
Rekorduota Browderio
Radio Kalba
Šį pirmadienį, 7:45 val.
vakare, Los Angeles mieste
per KFAC radio stotį bus
paskleista ta pati Browde-
rio kalba iš fonografo re-
kordų. Kalba tęsis pusę va-
landos.

Browderio kalbos rekor-
dų yra pagaminta tiek, kad
daugelis jų pateks į priva-
tius namus. Jo kalba, be to,
bus paskleista pavidale bro-
šiūros, kurios yra spausdi-
nama milijoni kopijų, kaip
sako Komunistų Partijos
rinkimų vajuos komitetas.

Amerikos Karo Laivų Davimas Anglijai Ilgina Kara, Sako Maskvos "Pravda" ir Nurodo Prie- singumus tarp Pačios Amerikos ir Anglijos

Maskva. — Kad Jungtinės
Valstijos perleido 50 savo
karinių laivų - naikintuvų
Anglijai, tati reiškia ilgini-
mą karo tarp Anglijos ir
Vokietijos, kaip rašo "Prav-
da." Sovietų Komunistų
Partijos organas: "Karas
darosi vis atkaklesnis, nors
ir nėra svarbių mūšių jūro-
je ar sausumoje."

"Trud", Sovietų darbo
unių laikraštis sako:
"Anglija bijo, kad vokie-
čiai ir italai neužvaldytų
Pietinės Afrikos; bijo, kad
Japonija nepasiglemžtų Au-
stralijos ir Naujosios Ze-
landijos; anglų valdžia taip
pat bijo prarast Kanadą
(Jungtinėms Valstijoms).

"Štandieninė Anglija ne-
pajėgia pati apginti milžiniš-
ką savo imperiją nuo tų,
kurie visose žemės rutulio
dalyse yra pasinėšę imt sau
Anglijos žemes.
"Štai kodėl Anglija dabar
atsisako nuo savo tėvonijs
(paveldėjimo) dalies, užleis-

Elektrinių Unija Prieš Trečią Roo- selvelto Terminą

Cleveland, Ohio. — Meti-
nis suvažiavimas Jungtinės
Elektrinių, Radio ir Ma-
šinų Darbininkų Unijos
(CIO) rugs. 6 d. atmetė ke-
leto delegatų sumanymą,
reikalaujantį parent Roo-
selvelto kandidatūrą į pre-
zidentus trečiai tarnybai.
Po dviejų valandų diskusi-
jų, 300 delegatų balsavo
prieš tą sumanymą ir tik
vienas už jį.

Delegatai savo kalbose sa-
kė, kad unija rėmė Roose-
veltą tol, kol jis su savo
Naujaja Dalyba tarnavo
darbo žmonėms; bet dabar,
girdi, Rooseveltas pats va-
dovauja kovai prieš Naujo-
sios Dalybos įstatymus.
Kalbėtojai ypač smerkė
Rooseveltą už tai, kad jo
valdžia naudoja prieš-trus-
tinius įstatymus kaip įran-
kius persekiot darbo unijas,
ir kad Rooseveltas stengiasi
užkart Amerikai verstina
kareiviavimą ir įtraukt šią
šalį į Europos karą.

Elektrinių, Radio ir
Mašinų Darbininkų Unijos
suvažiavimas priėmė rezol-
uciją, kurioj pareiškė, kad
turi būt organizuojama
"trečia" partija. Sako, jog
šią partiją turėtų būt su-
telkti darbininkai, farme-
riai, jaunuoliai, iš pensijų
gyvenantieji žmonės, negrai
ir bedarbiai.

Suvažiavimas nutarė, kad
būsimoji visos CIO konven-
cija užgirtų trečios parti-
jos kūrimą.

Atsisakydami remt Roo-
selvelto kandidatūrą, suva-
žiavimo delegatai sykiu
smerkė republikonų kandi-
datą į prezidentus W. Will-
kie. Jie vadino Willkie įna-
giu Morgano ir kitų Wall
Stryto kapitalistų.

Bucharest. — Sėlsta po-
gromai prieš žydus Rumu-
nijoje.

ORAS. — Šį pirmadienį
šiltoka.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3878

President . . . . . Jos. Kalrys
Secretary-Treasurer . . . . . J. Gaslunas
Editor . . . . . Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.25
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$5.50
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Negyvėlė Tautų Sąjunga

Prieš mirtį kiekvienas smarkiai susipurtė. Taip atsitiko ir su Tautų Lyga. Per metų metus ji buvo Anglijos ir Francijos imperialistų įrankis prieš kitas šalis. Kada Sovietų Sąjunga įstojo į ją, tai bandė organizuoti mažiausias tautas ir neprileisti pasaulio prie naujo karo, naujos žmonijai katastrofos.

Bet Anglijos ir Francijos politikai su pagalba savo kolonijų atstovų ir jiems paklusnių valstybių Lygoj buvo didžiūmoj. Jie išdavė Etiopiją, Albaniją, Ispaniją, Čechoslovakiją. Tautų Lygos vardas nuskuko. Ypačingai po jos begėdiškos išdavystės Ispanijos reikalais.

Bet kada imperialistų stumiama Finlandija išprovokavo karą prieš SSSR, tai staigiai, kaip arklys prieš mirtį, Tautų Lyga atgijo. Ant greitųjų buvo sušaukta susirinkimas. Anglijos ir Francijos valdonai išbraukė Sovietų Sąjungą, paskelbė kryžiaus karą Sovietams ir tuo įkalė paskutinę vienį į Tautų Lygos grabą.

Kur dabar yra Tautų Lyga? Kas girdėjo apie ją, kada Vokietija užpuolė Daniją, Norvegiją, Holandiją, Belgiją? Niekas! Tyku ir ramu! Jos sekretorius ponas Joseph Avenol sėdėjo raštinėj, ėmė riebią algą. Bet štai, vienu valstybių neliko, neliko ir "galingos" Francijos, kitos atsiskakė mokėti Lygos užlaikymui ir ponas Avenol atsiskakė iš sekretoriaus, nors dar išde yra 50,000,000 frankų. Lyga krinka, miršta. Jos paskutinis pasipardymas buvo Finlandijos ponų naudai, bet kartu jos pačios nelaimė.

Orlaiviai ir Kareiviai

Iš Washingtono praneša, kad sulys naujo apsiginklavimo plano, Jungtinių Valstijų armija užsakė 7,690 karo orlaivių. Iki šiol yra užsakyta ir pastatyta, įskaitant ir rezervą, 18,647 orlaiviai. Žinoma, kol užsakyti bus pastatyti, tai daug anų susidėvės.

Dabar Jungt. Valstijų statybos orlaivių fabrikai jau gali į mėnesį laiko suteikti 1,000 naujų orlaivių. Siekiamasi, kad jie galėtų pagaminti 2,000. Prezidentas Rooseveltas prašo iš kongreso, kad dar paskirtų \$10,000,000 dėl naujų orlaivių fabriko statybos.

Jungtinės Valstijos naudoja 16 kemplių armijos lavinimui. "New York Times" rašo, kad dabar mūsų šalies ginkluotos jėgos arba greitai galimos pastatyti jau siekia 1,000,000 žmonių.

Tą skaitlinę sudaro: laivyne yra 154,516 vyrų; marinų korpuse—31,379; laivyne rezerve—40,336; marinų rezerve—15,076; armijoj — 303,000; Nacionalėj Gvardijoj—238,000; armijos rezervoj oficerių—120,000 ir naujokų—17,500. Viso yra 919,807 vyrų.

Tai, mes jau turime veik milijoninę armiją "ramiu laiku." Rodosi, dar taip neseniai buvo kelti protestai prieš tas Europos šalis, kurios tokias armijas užlaikė ir jas skaitėme agresoriais. Bet kaip su Amerika?

Lenkų Masės ir Ponija

Lenkijos "valdžia" ir "armija" yra Anglijoj. Jos konsulai ir atstovai ponas—grafas Potocki veikia Amerikoj. Pradžioj

šio mėnesio New Yorke buvo sušauktas lenkų susirinkimas į Cooper salę minėjimui vienerių metų nuo karo pradžios tarpe Lenkijos ir Vokietijos. Jo šaukime dalyvavo 14 parapijų ir daug organizacijų. Kalbėjo grafas Potocki, buvęs Lenkijos premjeras Jan Kucharzewski ir kiti. Legionieriai švaistėsi kariniuose mundiečiuose prisikabinę prie šono kardus. Bet žmonių susirinko mažiau kaip 2,000, o reikia atminti, kad New Yorke lenkų yra daug, kad susirinkimą šaukė 14 parapijų, kad jis buvo garsinamas ne vien lenkų organizacijose, spaudoj, bet net anglų spaudoj. Tas parodo, kad lenkų masės nepasitiki savo ponais.

Ir negali pasitikėti, nes ponai valdininkai patys pirmieji pabėgo iš Lenkijos su auksu į kitas šalis.

Švedija Neteko 85 Laivų

Pirmais dabartinio karo metais Švedija neteko 85 laivų ir 363 žmonių. Visi laivai sudaro per 180,000 tonų įtalpos ir jų vertė siekia per \$25,000,000.

Ant minų nuskendo 48 laivai arba buvo submerginami paskandinti; 20 laivų padarė kariaujančios šalys už tai, kad jie vežė kontrabandą; vieną nuskandino Sovietų karo laivas, o kitą Sovietų orlaivis, kada jie vežė Finlandijai karo metu ginklus.

Švedija laike 1914-1918 metų karo neteko 280 laivų, bendrai 291,549 tonų įtalpos ir 794 žmonių. Ji ir tada buvo neutralė, bet darė biznį iš karo ir todėl jos laivai buvo skandinami.

Gazolinas Japonijai

Visai neseniai kiek čia buvo šauksmo, kad Amerika neduosianti Japonijai orlaiviams gazolino. Bet pinigais savo padaro. Rugsėjo 1 dieną į Japoniją išplaukė norvegų tankeris ir nuvežė 770,000 galionų orlaiviams gazolino. Sako, kad Japonija gavo pirkti Amerikoj vėl 1,000,000 baškų įvairaus gazolino. Vadinas, tuomi yra padedama naikinti chinų tauta.

Kiek jau Kainavo Karas?

Šis karas jau daug miestų sugriovė, kitus taip sunaikino, kad vargiai jie bus atstatyti. Bet kiek jis kainavo gyvasčių, kiek sunaikinta turto, tai gal tik vėliau bus galima sužinoti.

Vokietija okupavo Lenkiją, Daniją, Norvegiją, Luksemburgą, Holandiją, Belgiją ir didelę dalį Francijos. Bendrai, tie plotai užima 308,000 kv. amerikoniškų mylių ir turi 75,000,000 gyventojų.

Kada Vokietijoj įsigalėjo fašistai, 1933 metais, tai ji užėmė 181,000 kv. mylių ir turėjo 67,000,000 gyventojų.

Vokietijos fašistai nuo 1933 metų iki šio karo pradžios paėmė: Austriją, dalį Čechoslovakijos ir Klaipėdą, kas sudarė 77,330 kv. amerikoniškų mylių su 20,000,000 gyventojų. Tai, dabar bendrai Vokietija su okupuotais kraštais turi: 566,000 kv. amerikoniškų mylių plotą su 162,000,000 gyventojų.

Vokietija tvirtina, kad karo eisenoj jos orlaiviai išmetė 5,000,000 bombų, 75,000 tonų sprogstančios medžiagos ant priešų, kad jos orlaiviai bėgę 220 dienų atliko 3,500 oro atakų. Sako, kad vokiečių orlaiviai nuskandino 500 priešų tavorinių laivų, bendrai 2,000,000 tonų įtalpos ir 700 sugadino 3,500,000 tonų įtalpos. Sako, kad vokiečiai sunaikino 6,950 priešų orlaivių, kad nuo karo pradžios Vokietijos orlaiviai, submerginami, minos ir karo laivai sunaikino 4,986,860 tonų priešų laivų. Būk per tą laiką vokiečiai neteko 39,000 karių užmuštais, 24,000 žuvusiais be žinios ir 143,000 sužeistais. Tai, gi sunaikino priešų 155 balionus ir 400 tankų, suėmusi labai daug medžiagų, karo ginklų ir per milijoną kareivių belaisvių.

Anglijos tvirtinimas sako, kad Vokietija neteko 3,945 karo orlaivių, o Anglija netekusi 1,012 savo lėktuvų. Italija netekusi 205 karo orlaivių ir nemažai karo laivų. Apie savo nuostolius anglai nieko nesako. Taip pat nežinomi nuostoliai Belgijos, Holandijos, Norvegijos, Francijos ir Lenkijos. Karas eina. Yra didelis sunaikinimas, bet abi kariaujančios pusės savo nuostolius užtyli, arba mažina, slepia, o priešingos pusės juos didina.

Lietus Puola "Laisvę"

Du didžiuosius dienraščius "Laisvės" piknikus šiemet sulijo—Maynard, Mass. ir Philadelphia, Pa. Nukenėtoje ir mažesnieji piknikai. Hartfordo pikniką radio gzdino, kad audra ateina iš New Jersey ir kai kurie žmonės pabijoję važiuoti į pikniką. Bet audra vietoj ėjus į Conn., nužė į platią Atlantiką.

Lietus šią vasarą padarė apie du tūkstančių dolerių nuostolių mūsų dienraščiai. Tuom privalo susirūpinti visa Amerika.

Philadelphiačiai perkėlė savo pikniką į rugs. 22 d. (Sept. 22nd). Bus Mikolajčio farmoje, Eddington, Pa. Visa Philadelphia, mainų apylinkė ir didysis New Yorkas turi dalyvauti tame piknike, kad išlyginti tuos nuostolius, kuriuos padarė lietus mūsų dienraščiai.

Hartfordo Laisvės Choras, vadovaujamas Vinea Visockio, puikiai pasirodė menininkų koncerte Brooklyne. Už tai garbė yra netik Choruvi bet ir mokytojai Visockiui. Visockis gražiai pasirodė Brooklyne netik su Choru, bet ir rūpinimosi palaikymu pažangiosios spaudos. Iš buso jis tiesiai atžeržė į "Laisvės" raštinę ir patiesė \$5 "Laisvės" reikalams.

Taipgi vienas iš veiklių Hartfordo Choro narių davė penkinę dienraščio palaiškymui, bet nusimetė popierukus su užrašu jo vardo. Būtume labai dėkingi, kad aukotojas laiškeliu praneštų savo vardą.

Aplaikėme nuo LDS kuopos iš Tacoma, Wash., per

F. Kavaliauskienę \$5.00 dienraščio labui. Minersville - Shenandoah apylinkės Literatūros Draugijos 9-tas Apskritys, nuo pikniko pelno atsiuntė \$21.25.

Ši antradienį aplankė "Laisvės" įstaigą Heronimas Zaliukas su žmona Marcelle ir podukra Jessie, iš Montello, Mass. Apžiūrėjo savo dienraščio įstaigą ir aukėjo \$1.00 "L." reikalams. Daugiau aukų gavome sekamai:

Marijona Žukienė, Worcester, Mass., \$2.00.

A. Bakevičius, New Britain, Conn., \$1.30.
Po \$1.00: V. Sandargas, Inkerman, Pa., F. Deltuvienė, Baltimore, Md., Geo. Pileckas, Higganum, Conn., M. Gasparaitienė, N. Plainfield, N. J., M. Shulsky, Easton, Pa., L. Levanavičia, Grand Rapids, Mich., Vincas Kralikauskas, Lawrence, Mass., Kazys Lapata ir Veronika Lapatienė, Baltimore, Md. ir dd. Grigai iš Hudson, Mass.

Po 50c: J. Bučionis, Middletown, Conn., A. Remeišis, New Britain, Conn., J. Vosilius, Danbury, Conn. ir J. Balsys, Baltimore, Md.

Gražus žiupsnelis dovanų! Smagu, kad žmonės moka branginti savo dienraščius ir bendrai apsvietą. Yra skaisčių vilčių, kad subrus visi "Laisvės" patrijotai ir pagelbės atpildyti savo dienraščiai tuos didelius nuostolius, kuriuos padarė lietus.

Sirdingai, ačiuojame visiems aukuotojams, kurių vardai aukščiau sužymėti. "Laisvės" Administracija.

Laiškas iš Laisvos Lietuvos

Jonas Kriškėnas—Jovaras rašo St. Jasilionui.

Knygnešys, poetas ir liaudies švietėjas Jonas Kriškėnas-Jovaras, savo laiške St. Jasilionui, rašo gavęs tiesiog siųstas ir per Povilą Gasiūną — knygas, skaičiuje 30 egzempliorių. Laiškas išsiųstas liepos 12 d. Jis sako: "Jūs, drauge, knygos ir laiškai kelyje išbuvo du mėnesiu laiko.

"Dabar jau ir pas' mus Pavasaris, gėlės žydi raudonos. Labai džiaugiamės!

"Vieną gražią dieną su triuškejo visi ledai ir nuvažio Nemunu į vakarus, į Okeaną.

"Zinau, kad ir tu, drauge, labai džiaugies.

"Sveikinu su Nauju Pavasariu, be Smetonos, ir li-

kiu Jums laimingai džiaugtis mūsų džiaugsmu!

"Pas mus darbymetis. Nebeturiu laiko daugiau rašyti.

"Viso gero Tau, drauge, ir tavo šeimai!

J. Kriškėnas-Jovaras, Kalniškiai.

PALANGA. — Neturtingasis pajūrio kraštas per paskutinius šešias savaites parodė didelį politinį subrendimą. Teko apsilankyti šventosios uoste, Darbėnuose, Salantuose, Kartenoje ir Kretingoje pas komjaunuolius. Per mitingus ir įvairius profesinius pasitarimus sutinki nepaprastai simpatiškus mažamečius ūkininkus, jautriai ir džiugiai vertinančius gyvenamąjį metą. Per paskutinius šešias savaites jo kį incidentų ir nesupratimų nepasitaikė.

Rygos (Latvijoj) darbo žmonės gieda "Internacionalą" po to, kai Latvija buvo paskelbta tarybų socialistine respublika.

PERBĖGIMO ČAMPIJONAI-LIETUVOJE

Dar nedaug prasinko metų su lietuvių aparatu. Bet per tą neilgą laiką daug kam bėgti pasitaikė.

Daug kas kojų nesigaili, nes išgelbėti nori kailį. Todėl per dvidešimt metų prie bėgimo jau priprato.

Štai inspektorius Dūdelė seniai eina šitą kelią. Ir kai pasikeičia vėjas, kinta tuoj ir jo idėjos.

Kai iš Rusijos sugrįžta—buvo pirmas komunistas. Bet netrukus ši idėja visu laipsniu sušvelnėjo.

Ir Dūdelė nusistato būt socialdemokratu. Išpažino šią tikybą ir tuojau į darbą kibo.

Greitai gauna jis vietelę, valdžią veik ant šakių kelia ir pakeitęs kiek idėjas daros nuostabus veikejas.

Pagyvenus trupučiuką, vėjas naują kryptim suka, Ir Dūdelę greitai matom jau krikščionių demokratu.

Su ražančium vaikus plaka, žmonai tik pamokslus sako. Perkasi šiaip taip sklypuką, na, ir statosi namuką.

Bet krikščionys demokratai savo kromą greit pakrato. Valdžią ima liberalai, o Dūdelei vėl skandalas.

Bet jau po dviejų savaitių mūs Dūdelė pasikeičia. Kailį visiškai pamaino ir bažnyčion nebeina.

Išitraukia į veikimą, agituot už liaudį ima. Taigi naujan kelian suka, ir užbaigia remt namuką.

Ir Dūdelė ramiai veikia. Nieko, rods, daugiau nereikia.

Bet gi staiga vieną rytą viskas kitur nusirito.

Sunku darosi Dūdelei vėl pasukt į naują kelią. Bet gal metų nepraslinko, o jis virto tautininku.

Palengvėle daros gera ir Dūdelė perka dvarą, garbina tiktai Smetoną ir pavirta tikru ponu.

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas: Gerbiamieji:—

Matydami, kad jūs atsakinėjate lietuviams į klausimus "Laisvėje" reikale at-eivių registracijos, mes norėtume, kad jūs ir į mūsų klausimus atsakytumėt.

1907 ar 1908 metais mano motina atvyko į šią šalį iš Lietuvos. Kadangi ji važiavo su vyru, su kuriuom jinau tikėjosi apsivesti, tai jinau važiavo po jo vardu, kaip jo vyras ir moteris. Bet pasiekus šią šalį, jie likosi atskirti ir pametė visus ryšius vienas su kitu. O kadangi jos manomas vyras turėjo su savim visus jos dokumentus, pasportą ir tt., tai tie dokumentai dabar yra žuvę. Jinau apsišvedė Pausio mėnesį, 1914 m. Mano tėvas šios šalies pilietis nuo 1924 metų.

Klausimai, į kuriuos mes

Virtęs žydinčiu elitu nebelaukia nieko kito, Visur giria "tautos vadą," o jo priešus špygom bado.

Gal lig smerčio būt sėdėjęs, jeigu vėl ne naujas vėjas. Betgi ir dabar Dūdelė ruošias dar tvarkyti šalį.

Dvarą užurašo žmonai, o pats ima keikt Smetoną. Girias buvęs komunistas ir net Leniną pažįstas.

Bet ši kartą jau Dūdelės nieks išgelbėti neb gali. Nes kuriant Lietuvą kitą, reiks paimt, kas užpelnys. Jonas Kriauna

Logiškas Galvojimas

Teisėjas: "Ar tamsta žinai, ką reiškia prisiekti? Liūdytojas: "Reiškia, kad reikia sakyti teisybę". Teisėjas: "Gerai, bet jei teisybės nesakoma, kas tada atsitinka?"

Liūdytojas: "Tada lengviau laimima byla".

Pamoka

—Kaip čia iš tikrųjų, mamyte, yra, kai į ten važiuo-me, jūra buvo dešinėj, o kai grįžome, buvo kairėj?

—Kvailiuk, ar tu nežinai, kad žemė sukasi.

Svarbiausias Dalykas

—Kas yra svarbiausia, ką turi kareivis atsiminti, kai jis valo savo ginklą? —Numerį, tamsta, grandini!

—Numerį? Kodėl numerį? Niekus tauški!

—Numerį dėl to, kad svetimo ginklo neišvalytų.

Draugės

—Juk tu man kartą sakei, kad tu Kazio neapkenti, o vakar jau vėl pastebėjau tave jam ant kelių sėdincią?!

—Bet, be abejo, tu taip pat pastebėjai, kad aš jam nugarą buvau atsukusi.

Metodai

Plikis taria: "Aš suradau metodą, kaip lengvai pinigų gauti!"

Plaukius, d ejuodamas: "Taip, taip, aš jau patyriau. Iš manęs tamsta irgi jau prisiskolinai."

Nuostolis

Gėlių pardavėja stovi nu-liūdusi. Kitos klausia: kodėl?

—Aš šiandien netekau savo geriausio kliento!

—Ar jis mirė?

—Ne, jis vedė.

Užuojauta

Jauna moteris skundžias savo vyro draugui:

—Pagalvokite tiktai, mano vyras vis man prikašioja, kad aš jį pamėšliu padariau.

—Nesąmonė—jis jau buvo pamišęs, kai jis jus vedė... (Surankiota)

norėtume gauti atsakymą, yra sekami: Ar mano motina turi registruotis tuo vardu, kurį jinau naudojo įvažiuodama Amerikon, ar savo tikru vardu, tai yra, po savo tėvais? Ar yra klausimus atsakytumėt.

1907 ar 1908 metais mano motina atvyko į šią šalį iš Lietuvos. Kadangi ji važiavo su vyru, su kuriuom jinau tikėjosi apsivesti, tai jinau važiavo po jo vardu, kaip jo vyras ir moteris. Bet pasiekus šią šalį, jie likosi atskirti ir pametė visus ryšius vienas su kitu. O kadangi jos manomas vyras turėjo su savim visus jos dokumentus, pasportą ir tt., tai tie dokumentai dabar yra žuvę. Jinau apsišvedė Pausio mėnesį, 1914 m. Mano tėvas šios šalies pilietis nuo 1924 metų.

Klausimai, į kuriuos mes

norėtume gauti atsakymą, yra sekami: Ar mano motina turi registruotis tuo vardu, kurį jinau naudojo įvažiuodama Amerikon, ar savo tikru vardu, tai yra, po savo tėvais? Ar yra klausimus atsakytumėt.

1907 ar 1908 metais mano motina atvyko į šią šalį iš Lietuvos. Kadangi ji važiavo su vyru, su kuriuom jinau tikėjosi apsivesti, tai jinau važiavo po jo vardu, kaip jo vyras ir moteris. Bet pasiekus šią šalį, jie likosi atskirti ir pametė visus ryšius vienas su kitu. O kadangi jos manomas vyras turėjo su savim visus jos dokumentus, pasportą ir tt., tai tie dokumentai dabar yra žuvę. Jinau apsišvedė Pausio mėnesį, 1914 m. Mano tėvas šios šalies pilietis nuo 1924 metų.

Klausimai, į kuriuos mes

Šie Metai Yra Rinkimų Metai

Lapkričio mėnesį įvyks rinkimai Jungtinių Valstijų prezidento, vice-prezidento, eilės senatorių, kongresmanų ir kitų viršininkų. Šių metų rinkimais visi piliečiai labiausia susinteresavę trijų partijų kandidatais ir prezidentus ir jų platformomis.

Demokratų Partijos kandidatu į prezidentus yra patarytas trečiam terminui dabartinis prezid. Franklin D. Roosevelt.

Republikonų Partija savo kandidatu pastatė poną **Wendell L. Willkie**.

Komunistų Partija išstatė kandidatu **Earl Browder** ir prezidentus ir **James Fordą** į vice-prezidentus.

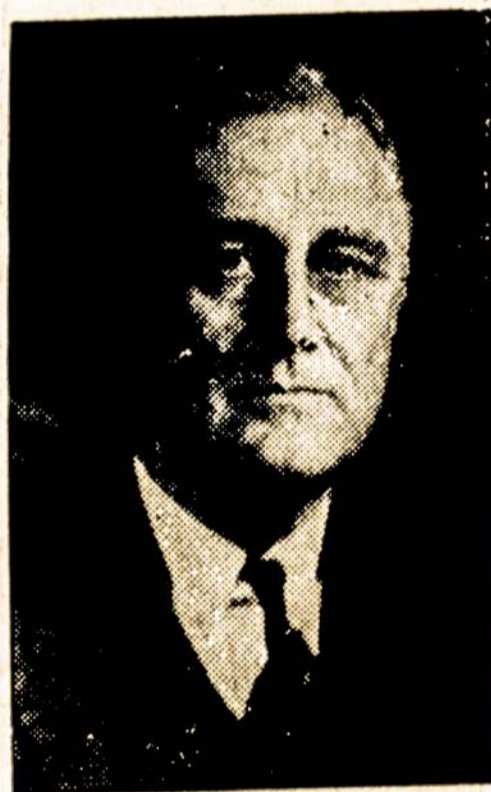
Kitos partijos neturi visuomeninės reikšmės, nes jos yra mažos, apie jas mažai rašo ir spauda.

Kiekviena iš virš sumintų trijų partijų turi savo tikslus, savo siekius, savo nusistatymą, kuris išreikštas rinkimų platformoj. Tarpe Demokratų ir Republikonų partijos visa eile svarbių klausimų nėra skirtumo, skirtumas tik žodžiais, bet ne jų nusistatyme ir politikoj. Kas liečia Komunistų Partiją, tai kiekvienas žino, kuris seka gyvenimą, kad jos yra visai skirtinga programa, kuri taikoma milžiniškai visuomenės didžiūmą — darbininkams, fermeriams, profesionalams, inteligentijai ir smulkiems biznieriems.

Mūsų dienraštis mato reikalą pateikti palyginimus virš minėtų trijų partijų platformų atskirais klausimais ir tuo pat kartu teikti informacinių žinių abelnai apie rinkimų kampaniją.

Į Demokratų Partijos Platformos

Demokratų Partija pareiškė, kad Jungtinės Valstijos yra demokratinė respublika, kad mes esame pasiskauti savo tėvų saugoti jos principus ir gerovę. Ji sako: "Mūsų dabartinei Ameri-

F. D. Roosevelt

kos generacijai yra palikta apginti demokratijos likimą, prieš kurį pasimogo totalitarizmo sistema..." Toliau demokratai sako, kad jie pasirengę kovoti prieš pasaulinę revoliuciją, kuri grumoją ir Amerikai. Jie savo platformoj pareiškia, kad per septynis metus Demokratų Partijos stovėjimo prie valdžios buvo dedamos pastangos:

- (1) Sutvirtinti demokratiją prisirengiant karo sričių prieš karo agresijas.
- (2) Sutvirtinti demokratiją, pagerinant bendrą žmonių gyvenimą.
- (3) Sutvirtinti demokratiją pakeliant ekonominius reikalus ir gamybą. Demokratai sako, kad šie trys

klausimai buvo jiems svarbiausi.

Į Republikonų Platformos

Republikonų Partija yra opozicijos partija prieš Demokratų Partiją, nepaisant to, kad Roosevelt administracija visą eilę žymių republikonų įtraukė į savo valdžią.

Republikonų Partija išstoja visu griežtumu prieš "Naują Dalybą", ji sako, kad Demokratų partijos valdžia laužo amerikines tradicijas, kad Roosevelt pastatymas į trečią terminą visiškai nesuderinamas su Amerikos tradicijomis. Ji kaltina valdžią, kad eikvojami pinigai apsigynimo reikalais, bet apsigynimas neina reikalinga sparta, ir žada:

"Kapitalistai, darbininkai ir fermeriai ras užsiėmimą, pagamins naujus turmus prieš republikonų tvarkos, sustabilizuos valdžią ir pakels pirkimo jėgą. Nei vienas Amerikoje nebus alkanas, nes pašalpos reikalai bus kitaip sutvarkyti. Suteiks darbus tiems, kurie buvo užmiršti, pakels senatvės pensijas. Ives sutartiną bendradarbiavimą tarpe darbo ir kapitalo. Atidarys marketus fermerių produktams ir reikalingus kreditus. Būs įvesta aukšti muitai ant užsienio prekių, kad apsaugojus Amerikos gaminius rinkoje nuo kompeticijos. Lygybė politiniame ir ekonominiame gyvenime visiems, neskiriantį ir rases, spalvas ir tam panašiai."

Visa tai skamba labai gražiai, tik dalykas tame, kad Amerikos žmonės žino, kad per ilgus laikus Republikonų Partija stovėjo prie valdžios, o tokio rojaus nebuvo, apie kurį jie dabar kalba.

Į Komunistų Platformos

Komunistų Partija pateikdama savo rinkimų platformą sako:

"Gyvenimas, laisvė ir siekiai Amerikos liaudies dabar yra pastatyti pavojun daug labiau, kaip niekadados nebuvo pirmiau nuo Revoliucijos laikų..."

"Prieš Amerikos jaunimo gyvenimą ir jo teises išstojio tie, kurie nori priversti jį tarnauti armijoj ir mesti jį į reakcinę karą naudai turtingųjų klasės."

"Prieš visus Amerikos gyventojus, jų laisvę yra iškeltas projektas verstinos konskripcijos, net civiliams žmonėms, dešimtyms milijonų fabriky ir žemės darbininkų — vardan šalies gerovės, siekiami pavesi po militarinę drausmę, panaikinant jų brangų Teisių Bilių, suteiktis laisvę finansų ir militarizmo valdytojams jų avantiuristiniams tikslams užsienio užkariavimuose."

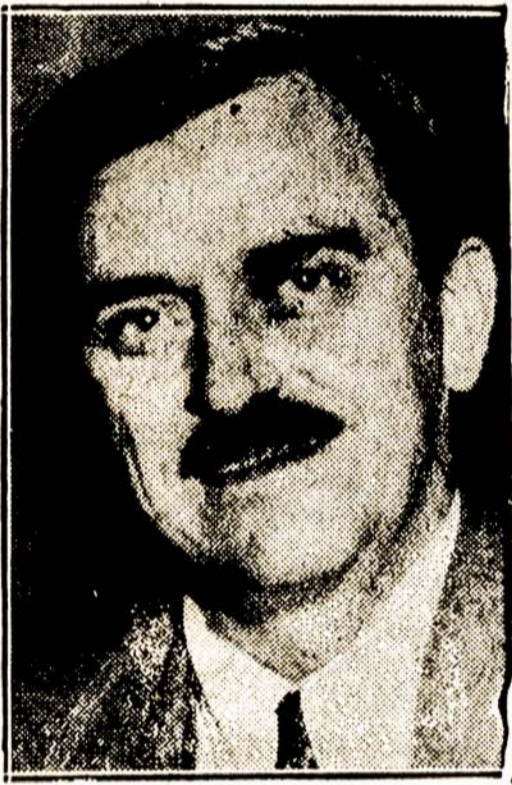
"Abelnai, Amerikoje, kaip ir viso pasaulio liaudžiai, gali būti atsiektas laimingas gyvenimas tik turint darbą, su užtikrinimu nuo nedarbo, prieš senų gadynių galią, turint užtikrintą mokslą jaunimui ir nepalaužiamą taikos politiką. Bet šalyj yra 11,000,000 bedarbių ir Demokratų Partijos valdžia aukoja (naikina) socialius įstatymus, bedarbių pašalpą, senatvės pensiją ir laidavimą jaunimui mokytis, tikslu, kad įplaukas galėtų panaudoti, kaip ir

liaudies kraują, naudai monopolistinio kapitalizmo."

Taip komunistai apibūdina esamą padėtį. Toliau mes paduosime atskirų partijų nusistatymą karo, darbininkų, fermerių, negrų ir kitais klausimais.

Browderį Neišleido Kalbėti

Komunistų Partijos kandidatas į prezidentus Earl Browder, kaip žinome, yra apkaltintas pasporto reikalais ir nuteistas kalėjiman. Browder padavė apeliaciją į Aukščiausį Teismą. Browder turėjo išvykti su prakalbomis aiškindamas partijos platformą ir dabartinius Amerikos liaudies uždavinius.

Earl Browder

Federalis teisėjas Knox uždraudė Browderiui išvažiuoti su prakalbomis tuo sumetimui, kad "Komunistų Partija turi tikslą pakeisti Jungtinių Valstijų valdžios formą." Browder išleido steitmentą, kuriame tarpe kitko sako:

"Kaipo kandidatui į Jungtinių Valstijų prezidento vietą, man yra uždrausta teisė priimti pakvietimą kalbėti į piliečius ir jiems perstatyti mano kandidatūrą. Šis teismo patvarkymas buvo padarytas prašant valdžiai, neabejojau kad sutikiu ir su patarimu paties prezidento. Teisėjas Knox, išduodamas tą patvarkymą, atvirai pareiškė, kad jo motyvai yra politiniai, kad neleistų Komunistų Partijai perstatyti jos nusistatymą prieš balsuotojus."

Toliau Browder iškelia tuos faktus, kad dabar Rooseveltas nesiskaito su šalies Konstitucija, kad vėlesni jo žygiai priverčia visus labai susiinteresuoti šalies reikalais, kaip republikonus, taip priešus karo, konskripcijos ir diktatūros.

Anglai Stengsis Apgint Hong Kongą nuo Japonų

Hong Kong. — Jeigu japonai užpultų šią Anglijos koloniją Hong Kongą, Azijoje, tai anglai gintųsi iš paskutiniųjų, kaip pareiškė jų generolas Grasset. Džiaugiasi, kad Amerika perveda 50 karinių laivų-naikintuvų Anglijai. Bet generolas Grasset pripažįsta, kad japonų karo laivynas galėtų užblokaduoti Hong Kongą ir po kiek laiko priverstų jį pasiduoti. Nes Anglija dabartiniu laiku negali atsistų gana daug savo karo laivų, kad apgint Hong Kongą. Hong Konge yra 2 milijonai gyventojų.

Roma, rugs. 6.—Italų lėktuvai, sakoma, sekmingai bombardavę anglų žibalo sandėlius prie Suezio kanalo, anglų salą Malta, ir jų laivus Raudonojoji Jūroj.

Pabradės Valsčius

Pabradės valsčius suformuotas iš buv. Nemenčinės, Pabradės, Kemeliškių ir Mickūnų valsčių dalių. Didumo atžvilgiu jis yra vienas iš didžiausių valsčių Rytų Lietuvoje, turis per 46,000 ha ploto. Tik 55% valsčiaus žemių yra dirbamos, o kitos—19,218 ha—valstybiniai miškai, 2,092 ha—ežerai ir 360 ha—pasodos.

Valsčiuje gyvena apie 11,600 žmonių, kurių apie 9,000 kaimuose ir dvaruose, apie 2,500—miestelyje. Dirbama žemė yra labai prasta, smėlėta ir akmeninga. Rūšiuojant dirbamąją žemę, rasta 10,698 ha—III ir 14,367—IV rūšių.

Prieš karą Pabradės miestelyje gyveno apie 3,500 žmonių. Miestelis yra labai gražioje ir sveikoje vietoje prie žemėnos upės. Pušų miškai atseka geležinkelio net į patį miestelį, todėl dažnam kieme čia galima alsuoti ir gėrėtis pušų kvepėjimu. Tą atkreipė lenkų valdininkų dėmesį, ir jau prieš kelioliką metų Pabradėje pradėjo kurtis vasarvietė, kuri prieš lenkų—vokiečių karą jau buvo žinoma visoje Lenkijoje. Maisto produktų kainos čia visada buvo neaukštos, ir tai žymiai atpigino pragyvenimo minimumą. Smulkūs valdininkai, pensininkai ir kt. žmonės, kurie jėškodavo vasarą poilsio, bet kurie skaitydavosi su zlotu, net iš Varšuvos, Krokuvos ir Poznanės nesukdavo į pamarį ar kt. Lenkijos kurortus, bet **vykdavo į Vilniaus krašto vasarvietes**: Varėną, Pabradę ir Švenčionėlius.

Ar bereikia sakyti, kiek tai padėjo miesteliui augti ir tvarkytis? Nors dauguma vasarotojų buvo kuklūs išlaidų atžvilgiu žmonės, tačiau vis tik čia iš vasarotojų išgyvendavo bent pora šimtų pabradiečių šeimų. Viena prie kitos pradėjo dygti pušyne vilos nei vienoje vietoje dar neprieina prie miestelio. Vis tik daugiausia įtakos miestelio augimo sąlygų pagerinimui turėjo geležinkelio stotis. Beveik pačiame miestelyje susikerta plentas iš Vilniaus į Švenčionis su geležinkeliu, kuris Pabradėje sakoja į dvi šakas. Viena tų šakų eina ta pačia kryptimi, taldama į Turmantą, o kita suka į rytus per Pavoverę, Adutiškį į Pastovius. Prieš karą judėjimas abiem geležinkeliais buvo labai gyvas, kasdien pro Pabradę praedavo bent 20 traukinių į Vilnių ir tiek pat—iš Vilniaus. Dažnas traukinys Pabradėje, kaip mazinėje stotyje, stabtelėdavo kiek ilgiau. Kiekvieną dieną miestelį būdavo pilna pravažiuojančių žmonių. Daugybė darbininkų nuolat rasdavo darbų geležinkelio stotyje. Stoties tarnautojų skaičius nuolat augo. Visa šitai negalėjo nepalikti pėdsakų miestelio veide. Jūri geležinkelio stotis ir labai patogus susisiekimas su Vilniumi per kelioliką metų Pabradę išaugino iš purvino kaimo į saulėtą miestelį, kuriame gyventojų skaičius augo valandomis. Prieš kelerius metus pabradiečiai tiek įsidrąsino, kad net išsūrūpino miesteliui miesto teises ir ėmė patys rūpintis miestelio gyvenimu. Deja, ant šias žingsnis buvo kiek per ankstyvas, ir Pabradė, kuri visai gerai pajegė išlaikyti miesto savivaldybės aparatą, buvo ekonomiškai nepajėgi didesniems tvarkymosi darbams.

Kada Rytų Lietuva perėjo į mūsų rankas, Pabradės miestelis buvo gerokai išstūjęs. Daugelis žmonių buvo mobilizuoti arba išbėgioję. Miestelyje trūko mažiausia 1000 pabradiečių, kurie į čia jau nesugrįš. Taip pat ir geležinkelio stotis nustojo savo pirmąsias reikšmes miesteliui: telikusi tikta viena geležinkelio linija į Turmantą, kuria kasdien į Vilnių ir iš Vilniaus pravažiuoja 2—3 traukiniai. Prie miestelio esančiose kareiv-

važinėja medinių ašių vežimuose, gyvena persenuosiuose trobėsiuose. Dauguma kaimų dar neišskirstyti į vienkiemius. Valstietis čia šneka lenkiškai, bet jis iš išvaizdos—tipiškas lietuvis. Jo namuose audinių ir skrynių ornamentika—akyvaizdus jo lietuviškumo įrodymas. Dažnas senesnės kartos valstietis, užšnekintas lietuviškai, krūptelia ir pats nustemba, galėdamas suprasti ir net atsakyti lietuviškai. Lenkiško miesto kaimynystė, dvaras ir bažnyčia čia ne tikta nustelbė lietuviškumą, bet net visiškai sulenkino kraštą. Vienas po kito valstiečiai lankosi valsčiaus savivaldybės įstaigoje ir vienas po kito prašo pasuose ištaisyti įrašą "lenkas" įrašū "lietuvis", tačiau kiek šitame persilaužime yra sąmoningumo, sunku dabar pasakyti.

Pabradė yra Miškų Miestelis

Pušynai vienu—kitur įsilaužia net į miestelį. Tačiau, nežinūnt šito, Pabradė per daug atvira saulei. Miestelio gatvėse nėra medžių, žymi dalis gatvių negrįstos, todėl vasaros dienomis Pabradė skęsta ne tik tvankume, bet ir debesyse dulkių. Namai daugumoje mediniai, vienaukščiai; vienu—kitur jie panašūs į laužus, tačiau yra ir gražių namų, ypač vasarviečių kvartale. Miestelis turi gražių pradžios mokyklą, hidroelektrinę privačią stotį, Nors Pabradė netekusi miesto teisių, o su jomis ir miesto savivaldybės įstaigoje, tačiau čia tarnautojų skaičius tik nežymiai sumažėjęs. Pats miestelis yra visiškai lenkiškas, tačiau žmonių, kurie čia būtų gimę, augę ar bent 15 metų išgyvenę, procentas mažas. Daugumoje šitie žmonės atsikėlę iš Lenkijos gilumos, kaip tarnautojai. Pabradėje gyvenančios karininkų žmonos jau visai baigia išsipardavinėti geriausius daiktus ir skundžiasi vis mažėjančiomis R a u d o n o j o Kryžiaus pašalpomis, tačiau vis tiek neapsicina be tarnaičių...

Visai kitoki vaizdai kaimuose jau tik išėjus iš Pabradės. Čia yra nemaža dvarų ir tik kituos dvaruose dar randame lenkiškojo išdidumo. Dvarai daugumoj nedideli, bet yra žemvaldžių, kaip Tiškevičius, kuriems Pabradės valsčiuje priklausė apie 8,000 ha miškų ir dirbamų žemių. Tūkstančiai valstiečių šeimų dirba 3—5 ha žyrynuose ir smėlynuose, nepajėgdami net išsimaitinti savo ūkiuose. Čia jau kovo mėnesį prasidėdavo paprastai reguliarus badavimas, kuris trukdavo iki rugiapūtės. Valstiečiai daug kur žemę dirba pusiau medine žagre,

važinėja medinių ašių vežimuose, gyvena persenuosiuose trobėsiuose. Dauguma kaimų dar neišskirstyti į vienkiemius. Valstietis čia šneka lenkiškai, bet jis iš išvaizdos—tipiškas lietuvis. Jo namuose audinių ir skrynių ornamentika—akyvaizdus jo lietuviškumo įrodymas. Dažnas senesnės kartos valstietis, užšnekintas lietuviškai, krūptelia ir pats nustemba, galėdamas suprasti ir net atsakyti lietuviškai. Lenkiško miesto kaimynystė, dvaras ir bažnyčia čia ne tikta nustelbė lietuviškumą, bet net visiškai sulenkino kraštą. Vienas po kito valstiečiai lankosi valsčiaus savivaldybės įstaigoje ir vienas po kito prašo pasuose ištaisyti įrašą "lenkas" įrašū "lietuvis", tačiau kiek šitame persilaužime yra sąmoningumo, sunku dabar pasakyti.

Valsčiuje geri keliai veda tikta į dvarus. Kaimiečiai, vykdamai į miestą, dulkina bent 40—50 metrų platumo kelius, nežinančius griovių ar titelių. Todėl suprantama, kad jau dabar kaimuose ak-

tualėja kelių tvarkymo reikalus. Valstiečiai nebijo kelių tvarkymo darbų, tik skundžiasi, kad jiems vis tik sunkumų sudaro šitie darbai, kadangi reikės pataisyti keliai, kurie buvo apleisti per dešimtis metų.

V. Dav.

Worcester, Mass.

Dienraščio "Laisvės" Naudai

PIKNIKAS

Sekmadienį
Sept. 15 Rugsėjo
OLYMPIA PARK
WORCESTER, MASS.

BUS ĮVAIRI PROGRAMA
NEIVIS ORKESTRA
GRIEŠ SOKIAMIS

Visus kviečia ALDLD 11 ir 155 Kuopų Rengėjai.

SVARBIOUS KNYGOS

TUOJAUS ĮSIGYKITE ŠIAS KNYGAS:
Pasaulinės Parodos ir New Yorko Miesto
PAVEIKSLŲ ALBUMAS

Žurnalinio formato knyga, 56 puslapių, trijų spalvų spaudos viršeliai, augštos rūšies popieros, daug mokslinio turinio ir informacinių raštų. Kaina 25c.

Dingus Rožytė

Parašė Pranulis

Tikrai jaudinančios poezijos knygelė. Išleido dienraštis "Laisvė". Kaina 15 centų.

Ko Nori Kun. Coughlinas?

Parašė R. Mizara

Dažnai girdime tą kunigą fašistiniai rėkaujant per radio. Ko jis nori ir kas jis yra išaiškina ši knygutė. Puslapių 32. Kaina 5 centai.

Saugokitės Vėžio

Parašė Dr. J. J. Kaškaudis

Vėžys išsmaugia daugiau žmonių negu kitos ligos. Vėžys yra žinomas kaip nepagydoma liga. Bile žmogus nežinodamas kaip apsaugoti gali gauti vėžį. Doktoras Kaškaudis pataria, kaip apsaugoti nuo vėžio.

Knygelė 42 puslapių. Kaina 11 centų.

Su reikalavimais kreipkitės:

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA

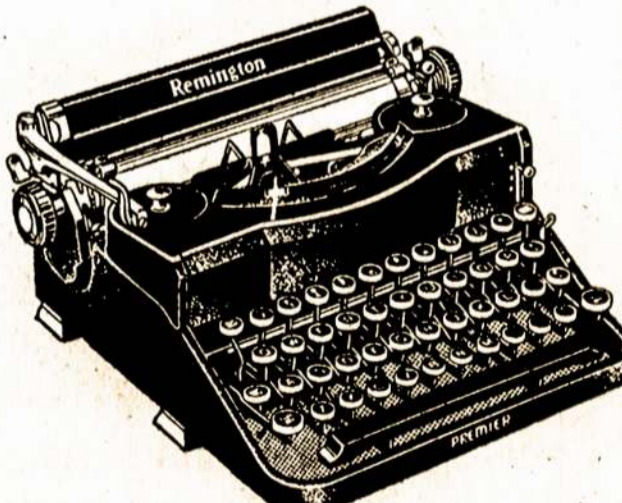
427 Lorimer St.

Brooklyn, N. Y.

MOKYKLOS BAIGIMO PROGA APDOVANOKITE JAUNUOLIUS

Puikiausia berniukui ar mergaitei dovana — tai naujas Remington Typewriteris. Artinasi mokyklų baigimo sezonas — Graduations. Apdovanokite savo jaunuolius gražia, nauja Remington Typewriter mašinėle.

ŠTAI JUMS PASIRINKIMAS:

Tuojau užsisakykite per "Laisvę" nes "Laisvė" savo skaitytojams duoda didelę nuolaidą.

- Remette Portable Typewriter (Educational Keyboard No. 3410) **\$29.75**
- Junior DeLuxe Portable **\$34.50**
- Remington Model No. 5 DeLuxe **\$49.50**
- Remington Model No. 1 DeLuxe **\$59.50**
- DeLuxe Noiseless Portable **\$67.50**

Parašykite "Laisvės" Administracijai klausdami informacijų, ir mes prisijusime jums cirkuliarą, kuris plačiai aprašo kiekvieną mašiną.

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA

427 LORIMER ST.

BROOKLYN, N. Y.

Iš Brooklyno į Meksikos Sostinę ir Atgal

(Kelionės Įspūdžiai)

A. Gilmanas

(Tąsa)

Pastebėsiu tik įspūdingiausias vietas. Po kairei matosi karas, iš kurio išsivys- to revoliucija ir Leninas suvienija visų rasių darbininkus, sunerdamas rankas baltu su negru. Dešinioji dalis užimta Trockio "revoliucijai." Trockis neša vė- liavą, ant kurios užrašyta: "Workers of the World, Unite in the IV International!" Tas pats, tik įvairiomis kalbomis, parašyta žemiau ant vėliavos. Šalyj, iš kairės, eina su Trockiū darbininkas, En- gelsas, ir Marksas. O didelė, didelė be galvos statula užpakalyje jų. Ji atrodo kaip ir senovės graikų mokslą atvaizduo- janti, dešinėje rankoje laikanti voliu- kų popieros, o kairėje, prie kojų, kaip graikų mokslo ženklą, kirvelį, tik su svastika, fa- šistų ženklų apjuostą. Statula sėdi.

Muziejaus namas stebėtinai dailus, daug turi panašumo mūs Washingtono kongreso namui. Randasi dideliame ple- ciuje ir galima matyti jį iš labai toli plačia gatve.

Priejome prie vienos salės durų ir le- pojame vidun, nepastebėdami iškabelės, liepiantios nusišluostyti čėverykų padus įeinant. Linksmaus būdo, mažas žmoge- lis, kur čia atvirutes piešinių pardavinė- jo, užsiskubino už akių ir nusišluostė tam tikran drabužin savo padus, duoda- mas suprasti, kad ir mes tą padarytu- mės. Mes paraudome ir pasekėm jį.

Salės grindys taip išvaskavotos, kad lengvai gali save matyti, nors jos ir me- dinės.

Nesinorėtų tikėti, kad aštuonioliktame šimtmetyje, taipgi ir devynioliktame, Meksikos tuose kaktusais apaugusiuose kalnyuose ir nemalonus išvaizdos že- mėje būtų galėję rasti tokių gabijų ir ta- lentinų artistų-piešėjų. Reikia net ste- bėtis iš jų gabaus darbo. Štai Muižė lipa nuo kalno, gavęs "nuo dievo" ragus. Iš tolo į didelį piešinį žiūrint, atrodo, kad ištikrujų jis gyvas ir ištikrujų lipa nuo kalno.

Jeigu šitie gabūs artistai, šitos aukš- nės rankos būtų atvaizdavę jų amžiaus žmonijos gyvenimą, koks čia dabar būtų istorijos aukso kalnas! Bet jie pašventė savo gabų talentą nebutimams dalykams, didžiūmoj, ir dabar paliko tik savo auk- sines rankas... Visgi salė didelė ir puik- aus darbo piešinių daug.

Įeiname šalimon salėn, kur daugiausia praeities gyventojų rankų darbai ir keliatas didelių piešinių dar tebegyve- nančių artistų. Vienas piešinys, kuris užėmė visą galą salės, apie 50 pėdų pla- tumo ir apie 10 aukštumo, pieštas juoda spalva ant baltos drobės. Piešimo techni- ka gremėzdžiška, karikatūriška, tik min- ties išreiškimas, ir dar koks! Tai gar- saus Trockio globėjo, Diego Riveros pie- šinys.

Kadangi tokio politinio piešėjo ir taip gerai žinomo visame pasaulyje, tai ne- praleidžiau piešinyj nieko, kad nepana- grinėjus ir neapmislins. Čia Rivera vai- zduoja gyvenimo eigą: mokslą, revoliuci- ją, karus, įvairias idėjas, praeitį dabartį ir ateitį, kada Trockis su savo "Ketvir- tū Internacionalu" išgelbės pasaulį iš vi- sų neteisybių ir nedorybių.

Nors žmonių čia nemažai buvo, tačiau niekas, apart manęs, į šį Riveros piešinį nežiūrėjo.

Nuvažiavome į istorijos muziejų. Na- mas nemažas, ale taip jau visko iš isto- rijos pridėtas ir prikrautas, kad net nė- vietos nei kur praeiti. Nors beveik vis- kas iš vietos gyvenimo, tačiau nemažai ir iš kitų dalių pasaulio daiktų yra. Čia sugabenti daugybė Meksikos aztekų ir kitų tautų praeities civilizacijos dalykai, liekanos. Čia yra ir tas garsusis aztekų iš akmens iškaltas kalendorius, kaip ko- kia didžiausia girnų pusė. Taipgi čia randasi ir tas garsusis aukuro akmuo, irgi į girnas panašus, su duobe vidutįj iškalta ir kaip ravelis iš jos nuvesta šo- nan, kaip ir aukos kraujui nubėgti. Ant jo aztekų kunigai aukudavo savo die- vams kitų tautų žmones, dėl ko tie ir sukilo, pagelbėdami riezinkui Kortesusi užkariauti aztekus.

Labai norėjau pamatyti Maximiliano karietą. Štai ir ji. Didžiausia auksu nu-

lipinta karieta ir padaryta karūnos formoj, kurioj Maximilianas važinėjo ir švaistėsi po Meksikos Miestą, kol jo galvos meksikiečiai nenutrenkė po biesų. Ji elektra apšviesta iš vidaus, idant būtų ge- riau galima matyti.

Prie jos stovi ir mizerna bričkėlė. Tai Juarezo, pirmojo Meksikos prezidento "karieta", kuria jis važinėjo tarp papras- tų Meksikos žmonelių, darydamas dėl jų gero reformas, konfiskuodamas baž- nyčių turtus ir įvarydamas kunigijai ne- svietišką kinkų drebėjimą, dėl ko šau- kėsi į viso svieto monarchijas juos gel- bėti, kurios ir atsiuntė jiems Maximilia- ną. Čia jaučiasi kaip ir pasitenkinimas, kad toks paprastumas nugalėjo tokius karūnuočius, auksais apsilipdžiusius.

Šis muziejus ypatingai pilnas žmonių. Ir kas stebėtina, kad jie paprasčiausio gyvenimo, darbininkai švariuose darbi- niuose drabužiuose. Dabar 12-ta valanda, pats pasiutimas bažnyčiose, o jie čia vaikštinėja, snapinėja ir mokinasi iš praeities, vietoj bumbėti sau po nosia troškioj bažnyčioj. Progresyviui, tas da- ro maļonų įspūdį.

Pačiame vidury miesto, ant didelio ple- čiaus, randasi didžiausia katedra ant Amerikos kontinento. Jos nepažiūrėjęs negi eisi. Užėjome ir į ją. Jau pamaldos baigėsi, tačiau suma, tai manėme rasti katedrą pilnutėlę. Bet apsirikome. Per katedros didumą, tai radome tik sau- jelę mizernos išvaizdos žmonelių. Na, galėjo būti ten penki šimtai jų, bet ton kated- ron būtų galima suvaryti 10 ar 15 tūks- tančių! Jos dydis nesvietiškas.

Iš lauko katedra neatrodo įdomi, nes jos lauko pusės architektūra lygi, ne kaip gotiško stiliaus bažnyčios, pavyz- džiu, Kolone, Vokietijoj. Vienok savo didumu įspūdinga. Bet vidus, vidus, tai jau katalikų bažnyčios karalaikų nepa- sigailėta ištaisyti, išrėdyti, savo galios aukštume. Vidun įėjus, pastebi kaip ko- kią girią didžiausių piliorijų, jos gaub- tūrą laikant. Bile balselis užte nužiū- ra, nugaudžia, kai per kokią didžiulę girią. Jos grindys akin metas, nes nelygios, kaip kitos, ale kalneliais, luomomis, kur lentos plyšiuotos ir jei nepasisaugosi, tai klaupdamas nosį nusibalnosi.

Kiek čia architektūros viduje. Kiekvie- nas kampelis ištaisytas, išraitytas gabijų rankų. Stovyly stovylos geriausių artistų ištašytos, o ne bile kaip nulietos, kaip dažnai pas mūs katalikus būna. Tos sta- tulos it gyvos, nors jau aptriušę. Nema- žai yra prikabinta ir piešinių. O jau tų altorių išbudavojimas, tai neišpasakytas. Netik prie sienų pribudavoti, ale stačiai vidury katedros stovi, kaip kokis didelis garbės ar atminties paminklas ištaisy- tas piliorijų piliorėliais, išskaptuotais kvietkų kvietkeliais ir kitais pagrąžini- mais gambiausių rankų, o paskiau viskas tas auksu nulipintas, kad žerėtų ir bliz- gėtų.

Bet kas iš to, kad kunigijos pastangas kas tai este čia. Kad ir ši katedra, jau atgyvenus savo dienas ir nežinau, kas ją ir kaip ją būtų galima išgelbėti nuo su- smukimo. Kur tik žiūri, ten tik haugu darosi, kad neužgriūtų, po biesais. Visur tai atplyšę, tai nutrūniję, tai kaip kokių šunų nugriaužta. Iš lauko pusės net di- džiausi cemento ketvirtainiai prilieti prie sienų, kad nesudribtų, neišsiplestų, kai višta perekšlė.

Tiesa, ją taisy ir gelbsti, bet vargiai teišgelbės, kaip ir visą tikėjimo pasaulį, kuris įra ir byra visais galais. Virš tri- jų šimtų metų Kortesas pradėjo ją staty- ti ant aztekų dievnamo vietos, kurį jis nugriovė ir dalinai iš tų pat akmenų. Gal ir tie dievai jos pamatus čia, griaužta.

Labai puolė į akį ir žmonių apsirengi- mas, kurie eina bažnyčion ir kurie jau nuo ankstaus ryto laukia prie teatrų ir muziejų. Bažnytiniai (ir čia anaipol ne- noriu jų paneigti) apsirengę kaip ir ap- sivėlusiai, kaip ir nešvariai, nemandingai, bile kaip apsikabinę drapanomis. O prie teatrų jau didelis skirtumas. Čia jau dra- bužiais dallesniais, išprosimtais, madi- ngais ir priimniais, švariais. Taip sveti- mam atrodo ir tu nieko nepadarysi.

(Tąsa bus)

Vandens rezervacija Great Smoky Mountains srityj, North Carolinoy; šią rez- rezervaciją perėitą pirmadienį prez. Rooseveltas oficialiai atidarė.

Rochester, N. Y.

Prakalbos, Policija Prakalbose

Rugpj. 25 d. buvo prakal- bos apie perversmus Lietuvo- je. Taip ir buvo garsinta— "džiaugsmo vakaras". Tačiau rengiamos prakalbos ne visiem patiko, nes gerokai dar prieš garsintą laiką pribuvo policija, du uniformose ir du civi- lėse, drapanose, stovėjo prie svetainės durų lauke.

Du policininkai lietuviai, čia augę jaunuoliai džentel- monai, gi antri pora vyrų ki- tataučiai, būtent—suprantanti lietuvių kalbą. Policija pasite- ravo, kas rengia, kas ir apie ką kalbės ir nesiėmė stabdyti prakalbų.

Rochesteryje į lietuvių pa- rengimus, kurie atsibūna Ge- dimino D-tės svetainėje, poli- cija eina tik, jeigu esti įskus- ta. Taip ir šį kartą buvo. Ne- katrie kalbėjosi su policija ir atsakymas buvo, kad apskus- ta. Na, ir juos atsiuntė sustab- dyti prakalbas. Tačiau prakal- bų nestabdė.

Draugas V. Andriulis nuo- sekliai kalbėjo apie įvykius Lietuvoje ir naujus įstatymus, kaip tai, apie civilę metrika- ciją arba atskyrimą bažnyčios nuo valstybės, ką mes Ameri- koje turime jau per 150 me-

ty. Anot Andriulio, Ameriko- je tokie įstatymai geri, bet Lietuvoje, tai ne!

Po prakalbų buvo daug rimtų klausimų, į kurjuos kal- bėtojas atsakinėjo. Vienas iš klausovų, pasisakęs, jog jis gavęs laišką nuo sūnaus iš Kauno sakė, kad jo sūnus ra- šęs laiškė, kad prie naujosios vyriausybės produkcija veik- padvigubinta.

Ir policija visą laiką klausėsi prakalbų.

Skaitytojau, paimk šį inci- dentą ir sulygink, kaip Lietu- voje Smetona su sauja patai- kūnų rakino mūsų brolių pa- žangesnes mintis su pagalba policijos. Smetoniškai nusitei- kę mūsų broliai ir čia nori tą patį praktikuoti, mūsų laisvo- je kultūrinėje Amerikoje.

Teko girdėti, jog yra susitvėręs "komitetas" ir trau- kia į "juoda knygą" visus biz- nierius, pritariančius arba net nenusitačiusius prieš dabartinę Lietuvos vyriausybę. Taipgi tuos, katrie išdrįs vie- šai pasakyti, jog mūsų bro- liai Lietuvoje turėjo teisę pa- daryti kaip jiems atrodė ge- riau. Įdomu žinoti, kas tą "knygą" skaitys?

Parapijonai kalbasi, kaip yra gaudinama iš sakyklos, kad apsižiūrėti apie skaitymą kokių laikraščių, nes galį būti blogai, girdi, net galį ir iš A-

Francūzų Teismas Įkaltino Du Buvusius Ministerius

Vichy, Francija.—Aukš- čiausias Francijos teismas įkaltino G. La Chambre ir Pierre Cot'ą, du buvusius oro laivyno ministerius, kad jiedu apleido Francijos gin- klavimą ore, o melavo, būk jos orlaivynas esąs galin- gas.

Pasirodo, jog kai Franci- ja pradėjo karą prieš vo- kiekčius, ji turėjo tik 16 nau- joviškų bombanešių ir 500 tinkamų greitųjų karinių lėktuvų.

Tiedu buvę Francijos mi- nisteriai dabar randasi Jungtinėse Valstijose, ir francūzų valdžia reikalau- s išduot juos teismui.

Paskilbusią Knygą

PATARIMAI VYRAMS
APIE LYTIES DALYKUS

Dar galite pas mane gaut

Tai turinaga D-ro Robinsono

knyga apie svarbiausius lyties

veiksnius ir lyties higieną.

Kaina buvo \$2.00; dabar

parduodu už \$1.00

Reikalavimus adresuokit:

J. BARKUS

46 Ten Eyck St.,

Brooklyn, N. Y.

Užsakykite "Laisvę" į Lietuvą

Lietuvos žmonės labai mėgo skaityti "Laisvę," bet Smetonos valdžia "Laisvės" neįsileisdavo. Dabartinė val- dzia sukriusino cenzūros retėžius ir "Laisvė" jau eina į Lietuvą. Užrašykite ją savo draugams ir giminėms. "Laisvės" kaina į Lietuvą \$8.00 metams, \$4.00 pusei metų. Antrašą, kam užrašote, prašome rašyti sekamai:

Vardas .....
Paštas .....
Gatvė ar kalmas .....
Apskritis .....

Prašome aiškiai rašyti antrašą į čia paduotą blanku- tę ir prisiųsti kartu su mokestim "Laisvės" Administra- cijai, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

PHILADELPHIJOS DIDYSIS "LAISVĖS" PIKNIKAS

Rengia Philadelphia Lietuvos Organizacijos dėl dienraščio "Laisvės"

Iš Priežasties Lietaus Perkeltas į Rugsėjo 22 September MIKOLAČIO PARKE

\$175 DOVANŲ PRIE IŽANGOS. PIRMA DOVANA \$50.00

Penkios dovanos po \$10 ir 15 dovanų po \$5; viso dovanų 21

Iš anksto perkant bilietą įžanga nuo 5c. iki
25c. Perkant bilietą pikniko dienoje, 25c. kiek-
vienam. Prašome įsigyti bilietus iš anksto.

Puiki dailės programa: Dainuos Aido Choras
iš Brooklyn, Lyros Choras iš Philadelphia,
Moterų Birutės Choras iš Phila. ir Lyros
Choras iš Baltimorės.

R. MIZARA "LAISVĖS" REDAKTORIUS SAKYS PRAKALBA

STOTYS: Busai išeis 10 val. ryto iki 1 val. po pietų nuo

143 Pierce St., 735 Fairmount Ave., prie Muzikos Salės Richmond, ties 28th ir Poplar gatvių.

Nuo City Line eis 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

KELRODIS: Važiukite Frankford Ave. iki tilto; imkite gatvekarį 66 iki paskutinės stoties, nuo čia nuveš į pikniką. Automobilius važiukite Frankford Ave. iki City Line, pervažiuokite tiltą ir sukite po kairę, imkite Knights Rd. 2 kelią ir sekite iškašas. Per Roosevelt Boulevardą. Atvykstant iš New Yorko ar iš kitur, važiuo- kite apie 14 mailių nuo Trenton, N. J., ir privažiujant Roosevelt Kapines, pastebėsite iškašą: Lee Tire, sukite po kairę į Rd. No. 132. Pavažiukite apie 1½ mailės sekdami iškašas.

Philadelphia, Pa.

Tautiškų Veidmainių Seimas ir Prakalbos

Rugsėjo 1 ir 2 dienomis čia suvažiavo, kaip sakoma, iš visų kampų Amerikos tautiški veikėjai, kad įsteigtą partiją kovai prieš Sovietinę Lietuvą. Jie čia vargo, prakaitavo, barėsi, riejosi, kol pagaliaus išstenojo "partiją" didelei kovai, kad "išlaisvinti" Lietuvą!

Antrą dieną rugsėjo šaukė labai didelį, šturmingą mitingą, kuriame turėjo paskelbti svietui apie tą "partiją", jos uždavinius, ir raudonųjų daromas "baisenybes" Lietuvoje.

Suplaukė "masių" apie pora šimtų. Už poros valandų nuo garsinto laiko, pirmininkaujantis paaiškino, kad kalbės labai svarbūs žmonės, seimo įgaliojimai apie seimą, neįveiktus darbus. Tai ir kalbėjo: Valaitis, Tysliava ir Klinga. Apie tą jų seimą pasakė tiek: "Labai vargom, barėmės, buvom nusiminę, betgi šiandien antroji sesijoj susitaikėm ir išrinkom valdybą".

Visi trys kalbėjusieji nieko nepasakė apie tos partijos sąstatą, neigi jos veikimą, programą. Tik šaukė kiek drūti, kad kovosime, kad reikės daug pinigų, duokit pinigų. Na, o jau keiksmų rusų tautai, visokių nešvariausių, kiekvienas sakynis buvo pilnas.

Ponas Tysliava, lyg kokis išdidus aktorius, švaistėsi, šūkavo, mosikavo, svaidė visokias frazes, pagaliaus išskėlė rankas kiek gali aukštyn, šaukė kokių tai spiegiančių balsų: "Aš galiu mirti nors šią minutę už Lietuvą, tėvyne". Koks čia trumpas mūsų amžius!!! O, Lietuva, kaip sena, noriu mirti už išliuovusią Lietuvą...

Pagaliau užmerkė akis, cypia, lyg kokis burtininkas ir vis laiko rankas išskėlė. Matyt, bandė nuoduoti, kad jis galiausiai verčia. O kaip "atsigaivino", tai pinigų, aukų pradėjo kaupti. Kaip veidmainys, net tokius šūkius leido: "Smetonos valdžia buvo pusiau diktatoriška, bet ji buvo lietuviška. Aš nieko nesakyčiau, jei Lietuvą valdytų lietuviški komunistai ir vykintų savo komunizmą, bet dabar valdo kacapai. Paleckis ir Jusčius (?—Red.) gal labai nepritaria savo širdyje, bet bijo kacapų durtuvo".

Tysliavos kalba, kaip ir Valaičio, buvo didžiausias mišinys, keiksmų, frazių, visokių būdvardžių, be jokios kritikos net ir tai blogai "kacapų" valdžiai, neigi jokių principų kitai valdžiai, kurią jų "partija" proponuoja.

Ponas Klinga taip pat seimo skirtas aiškinti jų tikslus. Mažai jų pasakė. Tik nupeikė Smetonos valdžią už netikumą, nesugebėjimą išgelbėti Lietuvą. Jis sakė: "Lietuva možnejo išgelbėti. Reikėjo

nepasiduoti, muštis, žinant, kaip kacapai išžižė, juos sumiai tik kad nesumušė, o mes veik būtume įveikę. O, jei ne, tai reikėjo išgabenti visą aukšą iš Lietuvos, ir Lietuvos visą šalį ir laukti patogaus laiko, kad galėtų paskum priešą užpulti ir sunaikinti. Taipgi visokią turta išvešti, o ką negalima, tai sunaikinti..."

Tai tokia tu ponų nuomonė, kaip būtų išgelbėję "nepriklausomybę", viską išmušdami, žinoma, niekur kitur, kaip į Vokietiją. O kas palieka, sunaikinti. Tai tau ir švales meilė, ir neišdavystė šaletinai valstybei.

Ponas Klinga sako, "kad jeigu jau būtų užėmę Lietuvą prūsai, kaip kultūringa tauta, tai aš nieko nesakyčiau, o dabar užėmė kacapai, barbarai".

O ponas Tysliava sutiktų net ir komunistus matyti vykintant lietuviškai komunizmą. Bet dabar to nesant, jie kalba, kad bus Lietuva vėl sugriauta, sudoginta, ir ant jų griuvėsių, pelenu, gimsiantis laisva Lietuva!

Tokios ponų kalbos daro perversmą pas tuos, kurie manė, kad nereikėjo Lietuvai taip greitai susijungti su SSSR. Dabar sako, gerai, kad susijungė, bet turi ir prisirengti gerai, kad atremtų tuos ponus, kurie rengiasi pradėti ginti ir griauti. Žinoma, su kitos valstybės pagelba. O ta jų valstybė dar tebeiliko pavergtas mažas tautas per šimtmečius. Taigi reikia būti žioplam, kad tikėti, kad jos dabar kariaus, ar bent kariauna, už išlaisvinimą karius tautos.

M. Sūnus.

Binghamton, N. Y.

Aš, Agnes Zeburienė dėkavoju visom d-gėm už dovanas ir už atlankymą būnant ligo-ninėj. Žmogui yra labai linksmas turėti gerus draugus istikius nelaimė. Tad labai ačiū visoms draugėms ir prašau at-leisti už tai, kad pavėlavau padėkavoti, nes dar nebuvau pilnai pasveikusi.

Šios draugės suramino mane laike ligos: U. Šimulionienė, P. Jasilionienė, O. Mikolajūnienė, E. Tinkūnienė, K. Pilotienė, M. Bekerienė, M. Kulbienė, J. Navalinskienė, B. Strapeikienė, M. Kėkėlienė, J. Charnienė, A. Skreibienė, E. Kuncienė, B. Kuleišienė, L. Kakolienė, A. Rubinskienė, M. Žvirblienė, M. Stelmokienė, E. Palionienė, E. Tumkaičienė, A. Velžienė, E. Charnienė, E. Šimulionienė, A. Tvarijonienė, H. Kapičauskienė, V. Kaminskienė, A. Kireilienė, A. Mačiukienė, V. Zmitraitė, A. Kvietkauskienė, R. Tkochik, A. Jaškauskienė, F. Vežienė, O. Girmienė, A. Čeponienė ir A. Kaščink.

Dar sykių ačiū visoms.
Agnes Zeburienė.

Springfield, Ill.

Rugsėjo 2 d. Darbo Dieną buvo didelė paroda mūsų mieste. Anglų laikraščiai rašo, kad parodos eisenoj dalyvių ir stebėtojų galėjo būti apie 10,000. Tiesą pasakius, ir buvo žmonių, pilni šaligatviai buvo žiūrėtojų. O maršavo valandą laiko ir buvo sustabdytas vežimų bei busų ar automobilių krutėjimas vidurmiesty. Benai penki griežė visokias muzikos melodijas. Unikų visokių buvo, išskubę nešamie ir vežamie buvo. Kaip kartie maršuotojai uniformas dėvėjo.

Juodveidžių vyrų benas didelis ir labai gražiai griežė, gavo didelį rankų plojimą iš žiūrėtojų. Antras benas vyrų ir moterų taipgi stebino žiūrėtojus. Kaip umijusiai visį pramaršavo, tai prasidėjo miesto darbininkų važinėjimas su savo mašinomis, ką miestą valo.

Ant pabaigos parodos kaip pradėjo važiuoti visokių kompanijų trokai, ką miesto žmoniems patarnauja, o sau biznį iš to daro. Pabodo ir stovėti iki pabaiga atėjo ir publika emė skirstytis į visas puses kas sau po tvarka policistų.

Anglies kasėjai, katrie nedirba, laukia atidarant jų kasyklų, kuriuose darba turėjo. Mat jau eina šeštas mėnuo, kaip tos kasyklos nekruva. Gyventi gi reikia. Nekas ir dėl mažų krautuvininkų valgomų daiktų. Mat, kas dar turi dolerį kitą, eina ir įieško kur pigiau gali pirkti. O pigiau gali parduoti tik čein-štoriai, didelių kompanijų.

Mažas, atskiras krautuvininkas po mažai pirkdama iš "wholesale" esti apilpėšamas nesvietiški. Aš pats tą gerai patyriau ant savęs. Per tai turėty aš negailiu, kad, kaip tai ir Lietuvoj paima į visuomenės rankas dvarus, fabrikus ir šiaip kask po perdaug turėjo. Tas pagirtina ir tolika valdžia garbės verta, kad daro šiokią tokią lygybę dėl varguolių. Tai reikiša, pildosi tikrenybė socializmas. Mes tikėjome per daug metų, kad ateis tokie laikai socializmo. Taip mus mokino knygos, išleistos socialistų, ir socialistiškų laikraščiai, kaip tai: "Kova", "Keleivis" ir "Naujienos". Bet dabar tie besarmatai užmiršo tą brangų socializmą, ką skelbė per kelioikių metų. Aš tą spaudą ir skaičiau ir išmokau taip protaut ir pritariu tikriem socializmo skelbėjim. O dabar tie mūsų buvę mokytojai jau nudardėjo pas turėjus kapitalistus su savo moksliu ir sąžine. Mus biednus vargšus žmones ap-leido. Gal gauna gerą kąsnį aukso ir labai praturtėjo, kad taip labai moka keikti, niekin-ti tuos, kas tiesą sako bei rašo apie mūsų brangią Lietuvą. Mes esam ne akli ir skaitom gerą, teisingą spaudą, ką

nemeluoja, o teisybę pasako apie Lietuvą ir jos naują valdžią. Antra, jau gaunam laiskus nuo savo brangių giminių, esančių ant vietos. O tie piktybės rašė, kad nėra nei tu mūsų giminių, nei adresų, kur ir kam laiskus nuleisti. Dabar man papuolė į rankas "Amerikos Lietuvis" No. 34-tas. O varge, tu mano, kaip tas laikraštapaikis bjaurioja žmones, kurie tik pritaria geriem žmonim, vadinamiem komunistais. Tai esą pasitę sūnes! Man rodosi, tai be proto raštas.

A. Čekanauskas.

Oregon City, Ore.

Draugė Eželskienė Surengė Lietuvos Faizmū Pakasynas

Draugė Eželskienė buvo surengus didelį balių. Suėjo daug svečių, ne tik vietiniai draugų Eželskių draugai, bet ir iš toli. Buvo draugai Valaičiai iš Los Angeles, California. Taipgi buvo Fr. Strockienė net iš Grand Rapids, Mich. Taipgi buvo svečių iš Sovietų Sąjungos, tai visas personalas nuo Sovietų prekinio laivo, kuris čion randasi Portlando prieklaukoje. Tai malonūs ir mandagūs naujojo pasaulio žmonės.

Tai buvo balius, kokio nėra čion dar buvę. Besiinksminant svečiams prie įvairių valgių ir gėrimų, draugas Jonukaitis pakvietė publiką prie tylos. Perstotės šio pokilio reikšmė, pakvietė draugą Murphy pakalbėti. Murphus trumpai, bet audringai perstotė pasibaistinus 14 metų Lietuvoje viešpatavusio faizmo darbus. Kalbėtojas sako, parbloktas tas Lietuvos liaudies baissūnas ant visados. Tai šiandien jau visi žinome. Bet, sako, to pūnančio lavono smarvė pradėjo nuodinti čion Amerikoj gyvenančius mūsų brolius ir seseris, kurie skleidžia visokius melus prieš Lietuvos darbo žmonių valdžią ir jos šalininkus. Sako, reikia kad plačiai ir griežtai faizstų agentai būtų numaskuoti ir jų darbai ir melai žmonėms išaiškinti.

PRANESIMAI IS KITUR PHILADELPHIA, PA.

LDS 5 kp. susirinkimas įvyks rugsėjo 10 d., 8 v.v. Prašome narius dalyvauti ir išgirsti raportą iš LDS 5-to Seimo. Įvyks 735 Fairmount Ave. Kviečiame suaugusius, jaunuolius, narius ir nenarius dalyvauti šiame susirinkime.

GREAT NECK, N. Y.

LKD 72 kp. ir TDA 48 kp. susirinkimas įvyks pirmadienį, rugsėjo 9 d. Kasnočių Svet., 91 Steamboat Rd., 8 v.v. Malonėkite visi nariai dalyvauti, nes turime daug svarbių dalykų aptarti.

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Pulkus stėčius su naujaisiais įtaisymais. Keturius bolių alleys.
Kainos Priėmamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STAG 2-3842

SVARBIOS KNYGOS

• KRIKŠČIONYBĖS TRAGIZMAS

Parašė Kun. Povilas Jakas. Jis nurodo, kaip krikščionybė daro skerspaines progresui ir pažangai.
93 puslapių.

KAINA 50 CENTŲ

• Lietuvių Kalbos Gramatika

Parašė Kun. Dr. Jonas Starkus
Mariampolės Kolegijos Profesorius
KAINA \$1.00

• DINGUS ROZYTE

Parašė Pranulis
Gražių eilių kūrinys. Tik dabar išleido dienraštis "Laisvė."
PUSLAPIŲ 32, KAINA 15c.

"LAISVĖ"

427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

ninkų Agitacijos Fondą, o \$10 į Lietuvos Priešfaizstinį Agitacijos Fondą ir priduoata C. Marcenkui, kad pasiųstų, kur priklausau.

Varde draugės Eželskienės visiems ačiū aukas.
C. M.

Washington. — Jungtinių Valstijų karo laivynas iki šiol užsisakė 3,644 naujus lėktuvus iš įvairių orlaivų kompanijų.

VARPO KEPTUVĖ

36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniaus

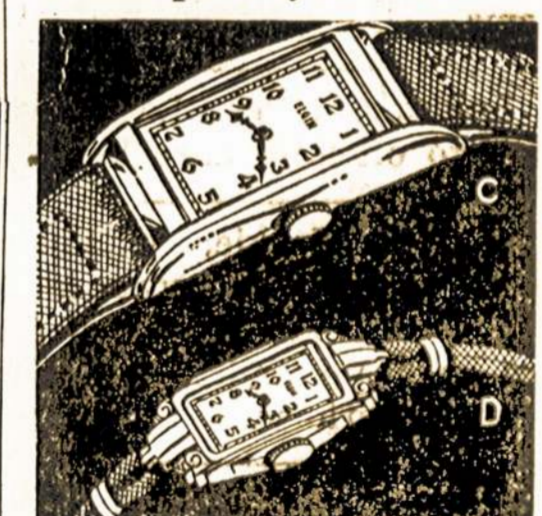
Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, seničiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duoną per pastą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informaciją apie svorį ir kainas.

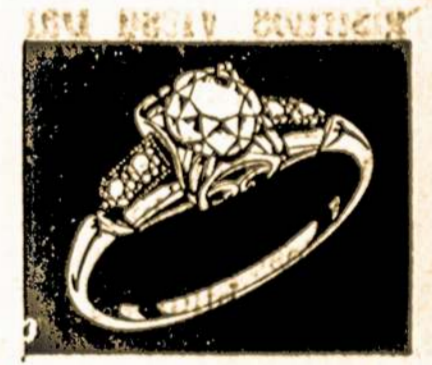
VARPAS BAKERY 36-40 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

ISIGYKITE DABAR!

Čia parodyta tik keli daiktai iš didelio sandėlio.

Riešiniai laikrodėliai
Apkainuoti nuo \$2.00
Pilnai garantuoti

Perfektro ir mėlsvai-balti daiktai pakiečiami sulig pilnos kainos laike vienerių metų.

Moterims ir vyrams setai pasidabinimui apkainuoti nuo \$1
Aplankykite mūsų religijinių daiktų departamentą. Už mažus rankingius patalkysime bile daktą

ROBERT LIPTON

JEWELER :: ISTEIGTA 1892
701 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tarpė Graham & Manhattan Aves. Tel. Stagg 2-2178

Priminkite šį skelbimą, tai gausite nuolaidą

KAIP PALAIKYT SVEIKATĄ

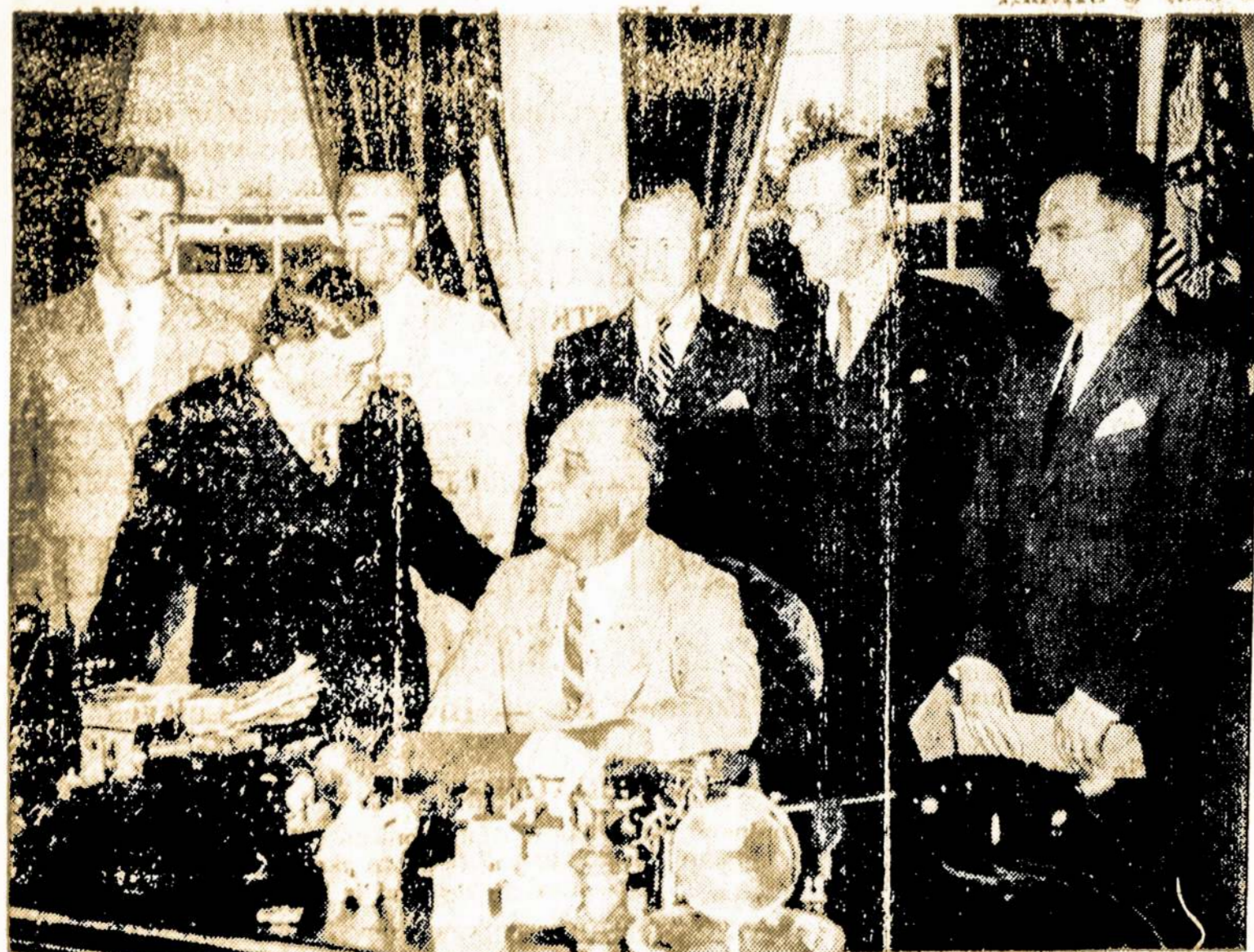
— VYRAI IR MOTERYS —

Kraujo, Odos ir Nervų Ligos, Abelnas Silpnumas, Chroniški Skauduliai, Skilvio ir Mėsūlazarnės ligos, Chroniški Reumatiški Nesveikimai, Nosies, Gerklės ir Plaučių Ligos, Inkstų, Pūslės Nesveikimai ir kitos Chroniškos Ligos Vyrų ir Moterų sėkmingai gydoma. Kreipkitės į Dr. Zins su Pasitikiėjimu.

Kraujo ir Šlapimo Tyrimai, X-Ray
PRIEMAMOS KAINOS
Atskiri pastarinim kambariai Vyrų ir Moterim
ISTYRIMAI DOVANAI
(Virš 28 m. Privatnis ir Ligoninėje Praktikas)

DR. L. ZINS
110 East 16 St., N. Y.

Tarp Union Square ir Irving Pl.
VALANDOS: 9 A. M.—8 P. M.
Sekmadienis: 9 A. M.—2 P. M.

Prezidentas Rooseveltas konferuoja su Jungtinių Valstijų nariais komisijos, kuri tapo sudaryta dėl bendro apsigynimo Kanados ir šios šalies. Su Rooseveltu šnekasi New-Yorko miesto majoras F. H. LaGuardia.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Amteris Sakys Prakalbą Mokyklos Salėj

Israel Amter, kandidatas į senatorius iš New Yorko valstijos ant komunistų tikieto, kaip skelbia kampanijos vedėjas, sakys prakalbą šį trečiadienį, rugsėjo 11-tą, Liaudies Mokyklos patalpose, 314 W. 21st St., N. Y. Šis bus jau antras didelis Amterio kampanijos mitingas didžiajame New Yorke.

Apart paties vyriausio kandidato, dar kalbės Albert Lannon, kandidatas į kongresmanus; George R. Carroll ir Pauline Rogers, kandidatai į valstijos seimelį.

Ispanijos Kalėjimuose dar Yra Amerikičių

New York'e esantis Ispanijai Gelbėt Komitetas, 200 Fifth Ave., skelbia, jog dedama visos pastangos išgauti iš Franco kalėjimų ir parvežti Amerikon likusius Tarptautinės Brigados narius, sumitus kovose prieš fašizmą Ispanijoje.

Susirašinėjamais esą patikrinta, kad ten dar randasi mažiausiai 5 čiagimiai J. V. piliečiai, nors karas pasibaigė prieš 18 mėnesių. John Hickerson, vyriausias padėjėjas Valstijos Dep-to, pranešęs, kad apie tai žino J. V. ambasadorius Ispanijai ir kad imsis atatinamų žygių veteranus išlaisvinti.

Adatos Darbininkai Veikia už Taiką

Adatos Amatų Taikos Taryba rengia masinį susirinkimą išklausti Taikos Mobilizacijos delegatų raportams. Jis įvyks trečiadienio, rugsėjo 11-tos vakaro 6-tą valandą, tuojau po darbo, viešbutyje Diplomat, West 43rd St., N. Y. Kalbės iš Chicago sugrįžę delegatai.

Mitinge taip pat busis iškeltas reikalavimas paliausoti įkalintus kailiasiuvių unijos vadus. Taryba neseniai tarp garmentiečių surinko 15,000 parašų po petičijomis už kailiasiuvių išlaisvinimą.

Kampanijoj už kailiasiuvių paliausavimą, taipgi už taiką, Taryba išleis ir išplatins 12-ką skirtingų lapelių.

Registruos Viešų Darbų Dep-to Tarnautojus

Pereitą penktadienį paskelbta, kad 3,700 darbininku, dirbančių Viešų Darbų Dep-to tiltų ir viešų būdingų priežiūroje, turėsia nešiotis su savim asmens liūdymus su fotografija, parašu ir pirštų nuospaudomis.

Vagis Nušovė Policistą

Far Rockaway ligoninėj mirė policistas Charles H. Shaw, mirtinai pašautas automobilio vagišiaus, kuris, pastebėtas įtartinu ir pradėtas klausinėti, paleido į policistą švį ir pabėgo. Antras policistas vijėsis piktadarij, bet tas paspruko.

Muzikos Kontestas

Skelbiama mokyklos vaikams kontestas su dovanomis už raštą temoje "Mano Mėgiamiausias Kompozitorius." Dovanoms duos sezoninius tikietus Philadelphia Orkestruos koncertams, įvyksiantiems Carnegie Hall.

Siemet, gal dėl Hetingo oro čiavulingų žolių dulkių ore buvę 33 nuošimėiais mažiau, per rugpjūtį, negu paprastai būdavo per tą mėnesį.

Walkerio Paskyrimo Arbitratoriumi Atbalsiai New York'e

Majorui LaGuardijai maloniai rekomendavus, o Davidui Dubinskiui dar maloniau priėmus James J. Walkerį bešališku arbitratoriumi garmentiečių industrijai, mieste kilo visokių spėliojimų ir atsiminimų.

Susidomėję reporteriai ir kiti jieškojo seno teisėjo Samuel Seabury, kuris 1932 metų rugsėjo pirmą iškraustė Walkerį iš majorystės, tuomi palikdamas atvirą kelią LaGuardijai jeit valdžion ir sukrėsdamas Tammanę. Teisėjo kol kas nepavykę pasigauti ir išgirsti jo nuomonę. Tačiau kiti tų laikų žmonės turėjo šį tą pasakyti nuo savęs ir ne vienas prisiminė tuomet Walkeriui išduotą atestatą.

Seabury raporte apie Walkerį tuomet buvo pasakyta: "Majoro (Walkerio) užsilaikymas yra charakterizuojamas tokiu blogu ir neteisėtu nepaisymu savo vietos, kaip majoro, jis užsilaikė taip neatsakomai aukštam viršininkui akvaizdoje New York'o miesto gyventojų, kad jis netinka toliau liktis majoru."

Taip tuomet jaunesnieji politikieriai kalbėjo apie išslavinimą Tammanės mašinos ir apie "švarią valdžią." Dabartinis majoras LaGuardia buvo to judėjimo priešakyje. Dėlto dabar daugelis negali atsipeikėti dėl šio majoro paskyrimo Walkerio taip svarbion vieton.

Bet tai buvo 1932 metais, o dabar 1940-ti. Dabar majoras mano Walkerį esant tinkamiausiu asmeniu spręsti reikalus industrijos, apimančios šimtus tūkstančių darbininkų. "Daily Workerio" City Hall reporteris Harry Raymond rašė, kad tarp majoro LaGuardijos politikos rėmėjų esą žinoma, jog Walkerio paskyrimas esanti kaina, kurią LaGuardia turės sumokėti už jo paties (majoro) per prezidentą Rooseveltą paskyrimą pirmininku Bendros Pastovios (karan vedimo) Gynimosi Tarybos.

Jie kalba, kad dėl to buvę majoro sutikta konferencijoje Washingtono, o ne "7,000 pėdujų aukštumoj ore," kaip sakė majoras jį užklupusiems reporteriams po paskelbimo Walkerio arbitratoriumi.

Blogam Ore ir Sveikatai Blogiau

Užperėta, lietingąją savaitę padaugėjo susirgimai ir mirimai plaučių uždegimu ir koku liušiu. Ir abelnai mirtingumas padidėjo — mirė 15 daugiau, negu pirmesnę savaitę. Viso per savaitę Brooklyne mirė 404. Keturi vėl žuvo auto nelaimėse. Gimė per savaitę 803.

Walter Conroy, nudėjęs brolij barnyje už plovimą arbatinio puoduko, nuteistas penkiems iki 15 metų į Sing Sing.

Visoj valstijoj pravedama sąrašas pašalpa gaunančių šeimynų tikslu bedarbius panaudot karui pasiruošimo darbams.

Laivas American Legion vėl pavirto oficialiu karo laivu.

Herbert Mackie, mažiukas plėšikas, rastas negyvas kalėjimo celėj. Menama, kad miręs naturale mirtimi, tačiau pradėta tyrimas.

WPA meno kūriniai išstatyti parodai Brooklyno Muziejuje, 502 1st St., ir 110 Livingston St.

Specialis prokuroras Amen sekamus tyrinėsiąs rynų suvaidų kontraktus, kad nustatyt, ar nesą "sistematiško papirkimo nėjimo viršininku".

J. Stropoli, 200 Knickerbocker Ave., sulaukėtas po \$1,000 kaucija, kaltinamas peiliu suraižęs Mrs. Maeneri, savo žmonos švogerką.

Linda Grey, vaidinusi "The Streets of Paris" ensamblyje, išrinkta "Miss Worlds Fairest" pereitą trečiadienį įvyksiuose Ford Gardens gražuolės rinkimuose. Ją, su kitom parinktinėm merginom, siuntinės po miestus agitacijai už aplankymą Pas. Parodos.

Ponas Eric H. Biddle išskrido Anglijon, sakoma, sudaryt planus atvežti Amerikon 200,000 vaikų. Juos manoma parvešt Amerikos laivais.

Nežinomas vyras nusižudė nušokdamas nuo Washington Tiltu ant gatvės prie Sedgwick Ave. ir 172nd St., Bronx. Buvęs apie 40 m.

Valstijoj Gyventojų Skaičius Padaugėjo

New Yorko valstijos gyventojų skaičius, kaip skelbia Sveikatos Dep-tas sulg nepilnai vėliausio cenzo daviniais, dabar esąs 13,370,559. Nuo pirmesnio, 1930 m. cenzo, esąs 782,493 gyventojų prieauglis. Dar pirmesnio dešimtmečio, 1920-1930 metų, prieauglis buvęs 2,149,111.

Dr. J. V. Deporte, statistikų divizijos direktorius, sako, kad pastarojo dešimtmečio prieauglis — imant nuošimčiais — buvo mažiausias valstijos istorijoj, viso 6.2 nuošimčiai.

Prasidės Maliorių Derybos

Po dviejų savaitių streiko, Master Painters Association, maliorių bosų organizacija, pradėjo geriau susikalbėti su darbininkais, sutiko pradėti su unija derybas šiandien, rugsėjo 9-tą.

Išgirdęs apie pasiūlymą, Louis Weinstock 9-to Distrikto Tarybos finansų sekretorius pareiškė: "Po dviejų savaitių generalio maliorių streiko — dviejų savaitių laikotarpio, kuriuomi bosų sąjunga New York'e turto kiekviena gudrybę ir sumanumą sulaužyt streiką ir uniją — subendrintos jėgos dvylikos tūkstančių streikuojančių maliorių pagaliau davė pasekmes."

Jis toliau sako, kad unija nuo pat ginčo pradžios ne tik sutiko, ir rūpestingai jieškojo galimybės su bosais tartis ne iš kokios baimės dėl streiko sekmingumo, bet iš jautimo pareigos visuomenei, kadangi ypač maliorių darbus sulaikius ir visuomenei padaroma neparankumu. Viskas, ko malioriai nori, "tai amerikonišku standartu gyvent," sakė Weinstock.

Prokuroras Susikirtęs su Majoru dėl Bylos

Kings Apskričio distrikto prokuroras O'Dwyer kaltino majorą LaGuardia, kad jis sutartyje su pataisų komisioneeriumi David Marcus įkišęs nosį į policisto užmušėjo Charles Farley bylą.

Farley, buvusio šerifo Thomas Farley giminaitis, su kitu jaunu vyru Louis Caridad, buvo įkaltintas rugsėjo 17-tą kaltinimu apiplėšimo gase stoties, 392 Leonard St., nušovus policistą N. C. Moreno peritę metų gegužės mėnesį. Arestavus, jie buvę prispažinę, bet pasukui užsigynę.

Majoras, be Dwyerio žinios, įsakęs policistą Alessandro patalpinti celėn greta tų dviejų areštantų celės. Tai padaryta prokurorui išvykus atostogoms. Prokuroras esąs labai užsigavęs dėl to įvykio ir iš padugnių pravesiās nagrinėjimą, kas kaltas, ir dėlko taip pasielgta.

Visų Atydai

Maspeth'o progresyvės organizacijos perstatys veikalą "Salaputris" 20 d. spalį, 1940, National Hall, 61-60 56 Road, Maspeth, N. Y.

Mes prašome apie linkės organizacijų neuzimti šios dienos savo parengimams ir prašome visų atsilankyti mūsų parengiman.

Ispldė Prizadą

Vaistininkas Postel nek, 8702 3rd Ave., tapo pašautas telefonu nežinomo vyro. Kada jis paklausė, ko šaukėjas nori, tas atsakė: "Nepaisykite, aš pribūsiu vėliau." Ir tikrai pribuvęs vėliau — su revolveriu rankoj — ir atėmęs jo piniginę ir iš kasos \$25.

Rado Pasmaugtą

Ant Riverhead kelio netoli nuo East Moriches, L. I., krūmuokšniuose rasta primuštas ir pasmaugtas apie 45 m. vyras. Jis pasmaugtas virve iš jo paties marškinų ir sėrmėgos.

Amerikos laivas Exochorda išplaukė Europon su 3,000 maišų pašto, siunčiamo 12-kai Europos šalių.

Atsidaro Mokyklos

Šiandien atsidaro mokyklos. Motoristai prašomi būt labai atsargiais, nes sujaudinti mokslu pradžia ir atpratę nuo saugumo pareigų vaikai greit papuola po mašinomis. Nurodoma, kad rugsėjo ir spalį mėnesiais vaikų užmušama daugiausia.

Ruošiasi Criaut Aukštąjį Gelžkelį Miesto Transportacijos Tarybai įteikta 6 pasiūlymai New Yorko 9th Avenue aukštąjį gelžkelio nugriovimo darbams. Apokiesties reikalaujama nuo \$74,433 iki \$494,000. Kontrakto gavėjas turėsias į 10 dienų pradėti darbą ir baigt per 5 mėnesius.

PARDAVIMAI

Pirmas geras žingsnis prie pilietybės, tai nusipirkimas žemės. Mano vieno akro ūkžemė, 200x200, ant South Shore, Bay Shore, L. I. \$195. Geras kelias, gera žemė ir geras titulas. Veltui maudymosi vieta. Viena valanda privažiuoti. Sutartis — \$100 į savaitę. Nuvažiuokite šiandien arba rašykite M. Frederick, Sunrise Highway at Babylon and Bay Shore, L. I.

Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Atsidaro Mokyklos Šiandien atsidaro mokyklos. Motoristai prašomi būt labai atsargiais, nes sujaudinti mokslu pradžia ir atpratę nuo saugumo pareigų vaikai greit papuola po mašinomis. Nurodoma, kad rugsėjo ir spalį mėnesiais vaikų užmušama daugiausia.

Ruošiasi Criaut Aukštąjį Gelžkelį Miesto Transportacijos Tarybai įteikta 6 pasiūlymai New Yorko 9th Avenue aukštąjį gelžkelio nugriovimo darbams. Apokiesties reikalaujama nuo \$74,433 iki \$494,000. Kontrakto gavėjas turėsias į 10 dienų pradėti darbą ir baigt per 5 mėnesius.

Miestas esąs patvarkęs, kad gelžkelyje gausimus 63,000 tonų metalo nevalia parduot užbruežiečiams.

Iš gaisre apdegusio šaldytuvo pasiskleidus amonijos dujoms trečiam aukšte bilingo, 146 Pearl St., N. Y.; to aukšto darbininkai išbėgiojo, bet apatinio aukšto krautuvej darbininkė, nežinojus pavojus, tapo apsvaiginta.

Pardavimai: Pirmas geras žingsnis prie pilietybės, tai nusipirkimas žemės. Mano vieno akro ūkžemė, 200x200, ant South Shore, Bay Shore, L. I. \$195. Geras kelias, gera žemė ir geras titulas. Veltui maudymosi vieta. Viena valanda privažiuoti. Sutartis — \$100 į savaitę. Nuvažiuokite šiandien arba rašykite M. Frederick, Sunrise Highway at Babylon and Bay Shore, L. I.

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Reikalavimai: Reikalingas patyręs prosininkas (presser) prie vyru švarkų (Good line mens' coats). Prašome kreiptis pas S. Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (210-212)

Mateušas Simonavičius

Gražiai Įrengta Susiejimams Istaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir čilus. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėliomis atdara nuo 1 valandos diena iki velai.

426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y. Blokas nuo Hewes elevaterio stoties Tel. Evergreen 4-9508

NOTARY PUBLIC Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS (BIELLAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS 660 Grand Street Brooklyn, N. Y. Puikiai įrengtos dvi kopyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai. Liūdesio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

FOTOGRAFAS Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padi dnu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliauju įvairiom spalvom.

CHARLES' UP-TO-DATE BARBER SHOP K. DEGUTIS, Savininkas Prielankus Patarnavimas 306 Union Avenue Tarp Ten Eyck ir Manjer Sta. Brooklyn, N. Y. Gera Patyrę Barberiai

JONAS STOKES 512 Marion St., Brooklyn Kamp. Broadway ir Stone Ave., tuviu, kitokių grupių ir pavienių stočių BMT Line Tel.: Glenmore 5-6191

F. W. SHALINS (SHALINSKAS) Funeral Home 84-02 Jamaica Avenue Opposite Forest Parkway WOODHAVEN, N. Y. Suteikiam garbingas laidotuves \$150 Kopyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto Tel. Virginia 7-4499

J. GARŠVA Graborius-Undertaker LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalzamuoja ir laidoja ant vioskių kapinių; parsamdo automobilius ir karjetas veselijom, krikštynom, kitkam. 231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y. Telephone: EVergreen 8-9770

Lietuvių Rakandų Krautuvė Parduodame įvairius rakandus labai nužemintomis kainomis. Pasirinkimas didelis. Bedroom and Parlor Sets, Studio Couches, Kitchen Sets, Dinette Sets, Matrasai ir Springsai GRAND CHAIR CORPORATION LIETUVIAI RAKANDŲ ISDIRBEJAI ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas 409 ir 436 Grand St. Tel. EV. 7-8451 Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija IDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS Į JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ SILDYTUVĄ (Steam Boiler) Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir idės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame aprokatumus be jokio mokesčio. TRU-EMBER FUEL CO., INC. 485 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y. Telefonas EVergreen 7-1661

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA 417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name GERIAUSIOS ROSIES VALGIAI Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, klibasai ir kepta paršiena; gaspadoriškal nuvirtį kopūstai ir barščiai. ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VELAI VAKARO Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškių valgių ir daržovių—virtų ir žalių.